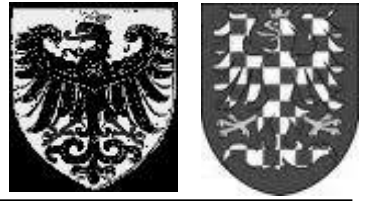

NOVINY

Volume 5 Issue 187 (687)

CZECH AND SLOVAK AUSTRALIAN NEWSPAPER

3. XI. – 16. XI. 2025

PP 100003424

DO KAŽDÉ RODINY KRAJANSKÉ NOVINY (Fr.Hrabica †)

PUBLISHED FROM JULY 1999

S truchné zprávy.

Pondělí 3. listopadu
pokračování na str. 2

Slovo vydavatele:

O ak jsem se doslechl, že ve Victorii budou platit náhradu za genocidu a za otroctví aboridžinským občanům, kteří nikdy otroci nebyli a platit budou spoluobčané, kteří nikdy otroky neměli. Což je jako platit příplatky na dítě, které neexistuje, paní, co nikdy neměla sex. A nikdo se tomu nediví a všechny protesty by asi byly marné. Vůbec je zajímavé, že většina bílých Australanů, kteří se vydávají za aboridžince (jsou to dokonce už i Asiaté a Indové) jsou podporovatelé socialismu a komunismu čili levičáci. Tito soudruzi mne připomínají blondýnu paní Rachel Doležalovou v Americe, která, si nechala načernit a zkudrnatit vlasy, a i kůži si udělala tmavou a pak bojovala jako Afroameričanka za práva amerických černochů. Tito noví, stranicky vyspělí aboridžinci se ani nenamáhají vypadat jako aboridžinci. A teď hádejte, proč to dělají.

Pan Zdeněk Troška napsal: „já už ničemu a nikomu nevěřím. Protože všechno je stejně úplně jinak. I celé události kolem 17. listopadu jsou patrně také úplně jinak. Nevěřte všemu, co vidíte. Protože i sůl vypadá jako cukr... Někde jsem četl velice hezkou větu - když se přestanete dívat na zprávy v televizi, tak najednou zjistíte, že je vlastně na světě moc hezky.“

Nedivím se Poprvé v dějinách lidstva „prý můžeme“ přenést nemoc, kterou nemáme, na ty, kteří jsou proti ní očkovaní. Větrné elektrárny - tisíce tun oceli a betonu, nejsou schopny za svoji dobu práce vynahradit to, co se na nich spotřebovalo. Pokrok holt nezastavíš.

Měli bychom si pomáhat.

Přejímá Evropa kult smrti?

Benjamin Kuras 2025
Parlamenty Francie a Británie uzákonily eutanazii, časově v tandemu, skoro jakoby společně. Británie těsně 314-291, Francie mohutně 305-199. Francie tak v osmém roce Macronova prezidentství „konečně“ splnila jeho volební program, a Macron si výsledek hlasování pochválil jako „významný krok.“ Krok kam, se v médiích čile debatuje.

Komentáře si v hlasování poslanců všímají „jasného rozdělení pravice-levice“ – tedy pravice proti, levice pro. Což by nám mohlo zpochybnit oblíbené klišé dnešních politických analytiků, že pravice a levice už neexistují a politika se dělí podle jiných kritérií. („Jděte už s tím pravo-levým dělením

někam“, napsal mně nedávno jeden komentátor). Jak vidno, obě strany starodávného politického spektra se z onoho jakéhosi jiného dělení probraly, když šlo o život a smrt, alespoň ve Francii, která to pravo-levé dělení vynalezla.

Asistovaná sebevražda

V obou případech jde o pacientovo vlastní usmrcení lékařsky předepsaným přípravkem, čili o „asistovanou sebevraždu“, jak zákon nazývají Britové. Francouzský zákon je „levicovější“ než ten britský v tom, že k právu na asistovanou smrt přidává zákaz „obstrukce pacientem zvolené eutanazie“, jež se takto stává trestným činem. Ta obstrukce, ne to usmrcení. Rozumějme: zabráníte-li někomu ve zvoleném usmrcení, půjdete do vězení. Není divu, že se proti zákonu bouří – s nadějí, že jej ještě zamítne senát – zdravotnické organizace jako Collectif pour le Respect de la Médecine a všechna náboženství. Zaprotetoval proti němu i Macronovi neposlušný a výrazně pravicový ministr vnitra Retailleau (jenž mimo jiné nedávno proti Macronově vůli zveřejnil zprávu o průniku Muslimského bratrstva do francouzské a EU politiky). Britský zákon – taktéž ještě čekající na schválení horní sněmovnou – asistované usmrcení upřesňuje a omezuje na pacienty diagnostikované jako v posledních šesti měsících života a trpící bolestmi, a teprve po schválení nejen od lékařů, ale i od psychiatra, sociálního pracovníka a právníka. Nepovoluje se mentálně nekompetentním a psychiatricky certifikovaným duševně chorým.

Občané eutanazii podporují

Debaty o jeho záhodnosti, etice, proveditelnosti a rizicích zneužití probíhají plnou parou. Průzkumy veřejnosti ukazují většinovou podporu občanstva. Z argumentů na podporu zákona nejvíc zabírají ty soucitné – ohledy na bolestivé útrapy terminálně nemocných, s příběhy skutečných trpících. Populárním argumentem ekonomicky-sociálním je dosavadní znevýhodnění chudých, jejichž finanční prostředky nedosáhnou na oněch okolo 12 tisíc liber, jaké si bohatí mohou hravě dovolit (a také téměř každý týden dovolují) na eutanazii ve Švýcarsku, Belgii, Lucembursku, Holandsku, Španělsku nebo Portugalsku, kde už je legální. Levicové čtenářstvo Guardianu potěšila navrhovatelka zákona, labouristická poslankyně Kim Leadbeater, přesvědčením, že „terminálně nemocní by měli získat nad svým tělem taková práva, jaká mají ženy volící potrat“.

O potratu jen dobře, ale i ten je třeba vylepšit, řekli si hned poslanci a většinou 379 proti 137 vylepšili zákon už 60 let povolující potrat do 24. týdne a po schválení dvou lékařů. Potrat provedený později zůstával trestný podle zákona z Viktoriánské doby, s dlouhým vězením. Jenže takových potratů je prý v poslední době víc, než policie a justice stačí stíhat, což je logický důvod k jejich dekriminlizaci, rozhodli poslanci.

„Bude-li zákon schválen“, upozornila konzervativní poslankyně Rebecca Paul, „pak by mohly být potráceny i děti dospívající k porodu, beztrestně.“

Změnu zákona pochválila i lékařská asociace BMA s vysvětlením, že „potrat je záležitost zdravotní, ne kriminální.“ A co že to vlastně je ten potrat? „Jako vytrhnutí zubu“, mávla nad ním rukou labouristická poslankyně Jess Phillips, která si jej ve dvaadvaceti sama pořídila, takže ví.

A co karma?

Etické diskuse kolem eutanazie, potratů a s tím souvisícího kolapsu evropské porodnosti ponecháme vášnivějším debatérům a zamyslíme se místo toho nad karmickou teorií věčnosti duší a jejich převtělování, v souvislosti s demografickými statistikami. A napadá nás otázka, zda ty miliony duší potrácených v Evropě v uplynulém půlstoletí nebyly nuceny se přesunout k narození jinde, kde jim v tom nikdo nebránil. A zda celá ta migrační krize postihující Evropu není vlastně jejich návrat domů, vztekla a s nataženou rukou „vy nám to dlužíte, tady nás máte,

starejte se o nás“. To vše jen v podvědomí, jejich i našem, proto tak nepochopitelné. Ale co kdyby to bylo pravda?

Možná by to i vysvětlovalo, kde se v Evropanech vzal ten náhlý pocit viny za kolonizátorský a vykořisťovatelský imperialismus, jako bychom jen my byli ti zlí a nikdo jiný nikoho nikdy nekolonizoval a nevykořisťoval. Kde se zrodila ta touha „dekolonizovat“ evropskou kulturu, obdivovat a přijímat kult smrti současného islámského džihádu. Z čeho pramení ta nevěle k sebeobraně, ztráta pudu sebezáchovy, absence touhy po budoucnosti.

Jedním z pilířů západní civilizace je závěrečný verš Mojžíšova Deuteronomia „dal jsem vám volbu život nebo smrt – volte život“. Nejnověji jej připomíná Douglas Murray ve své nové knize „On Democracies and Death Cults“ (O demokraciích a kultech smrti). Tím Murrayho konkrétním kultem smrti v této knížce je islámský džihád pyšníci se heslem „my milujeme smrt víc, než vy milujete život.“ Nejsme jím už také naočkovaní?

O pogromech na Židy v Polsku, které spáchali samotní Poláci, je podle zákona zakázáno mluvit

Jan Valtr 2025

V Jedwabnem v roce 1941 povraždili Poláci tři sta padesát svých židovských sousedů. Po vydání knihy Sousedé v roce 2000, která poukazuje na vinu Poláků, byl vydán zákon zakazující spojit Polsko se zločiny druhé světové války.

O pogromech na Židy v Polsku během druhé světové války, které spáchali samotní Poláci, je podle zákona zakázáno mluvit Jedwabne je bezvýznamná zemědělská vesnice v severovýchodním Polsku. Necelé dva tisíce obyvatel žije poklidným venkovským životem, jako po staletí. Velký kostel svatého Jakuba postavený v letech 1926-1935 bývá hojně navštěvován především o nedělích a svátcích. Ve vesnici není ani restaurace, a tak muži posedávají po lavičkách nebo na schodech a popijejí lahvové pivo zakoupené v prodejně. V roce 1939 mělo Jedwabne asi 2 700 obyvatel, z nichž zhruba čtyřicet procent tvořili Židé.

Dokončení na straně 4

Mailing address:

NOVINY P.O.BOX 3335, REDFERN, NSW 2016

further information and advertisements rates <http://noviny.20m.com>

Publisher Publisher and Editor-in-Chief: Vratislav Ricardo Eugène Maria Jan-Křitel BEJŠÁK-COLLOREDO-MANSFELD, ph.: 02 9319 6380 / 0414 540 465 e-mail: noviny@exemail.com.au nebo/or nesemvamnoviny@gmail.com. NO FAX
MEMBERSHIP / ČLENSKÝ POPLATEK: one year AUS\$ 95.00, a half year / na půlrok AUS\$ 50.00. Evropa a Amerika AUS\$150 na rok včetně poštovního (noviny se tisknou každé druhé pondělí / printed every second Monday).

Pondělí 3. listopadu
Trump nedá tomahawky Ukrajině
Evropská komise chce, aby na Ukrajině přestala korupce
Jedenáct zemí EU včetně ČR chce míň regulací
Vietnam buduje umělé ostrovy v Jihočínském moři a na ně umísťuje vojenské stavby A V Súdánu je hladomor
Rusko a Čína testují jaderné zbraně, ale nemluví o tom,
Strany příští koalice uzavřely smlouvu.
Okamura a lidovec Bartošek budou soupeřit o funkci
předsedy sněmovny A Muž který vyrukoval na
Babiše s holí, dostal u soudu podmínku
U nás docela slušně přšelo, ale chvíli bylo docela hezky

Úterý 4. listopadu
Letiště v Bruselu bylo kvůli dronů uzavřené
New York volí starostu komunistu
Kancelář Friedrich Merz je obviněn z organizování
zinscenovaných incidentů s drony, aby ospravedlnil
masivní zvýšení vojenských výdajů.
Geert Wilders uznal porážku v nizozemských volbách
Putin oznámil, že jeho jaderné zbraně nikoho neohrožují
Slovenský prezident Pellegrini navštívil prezidenta Pavla
Hříb chce, aby stanice metra Olbrachtova se jmenovala
Ryšánka, vadí, že spisovatel Olbracht byl komunista.
13 lidí lítá v úplatkářské aféře VZP
Ve věku 82 let zemřel kardinál Dominik Duka.
U nás zamračený podzimní den

Středa 5. listopadu
Ruský ministr obrany tlačí na obnovu zkoušek jaderných
zbraní A Ukrajinský Pokrovsk je před zhroucením
Dílčí boje v Gaze pokračují
Starostou New Yorku se stal ultralevičák Mamdani
Sněmovna zvolila 107 hlasy Tomia Okamuru předsedou
Zeman podstoupil operaci zažívacího traktu
Fialova vláda se ve čtvrtek sejde kvůli demisi
Nátlaková skupina Klimatická žaloba neuspěla u
Ústavního soudu
U nás moc hezký slunečný den

Čtvrtek 6. listopadu
Ruští komunisté vítají volbu Mamdaniho starostou New
Yorku A V Belému začal klimatický summit
Izrael potvrdil totožnost pozůstatků dalšího umučeného
Hamásem A Syrské bezpečnostní složky
podnikly preventivní akce proti Islámskému státu
Trump má plán, kdyby soud označil jeho cla za nelegální
Prezident Pavel přijal Fialovu demisi vlády, pověřil ji k
prozatímnímu vykonávání
Okamura nechal stáhnout ukrajinskou vlajku
z parlamentu A Ministerstvo obrany nesmí
nakupovat munici bez soutěže
Zemřela herečka Věra Křesadlová
U nás ráno mlha, celý den sluníčko

Pátek 7. listopadu
EU zpřísnila Rusům vízová pravidla
Drony napadly letiště v Lutychu
Evropská komise ustupuje ze svých snah omezovat
umělou inteligenci
Kreml popírá, že ministr Lavrov je u Putina v nemilosti
Prezident Pavel udělil milosti dvěma ženám (drogy)
Papež Lev XIV. ocenil roli kardinála Duky v pokusech o
dialog A Andrej Babiš jednal o rozpočtu s kandidáty
na ministerský post
Policie pracuje na další větvi Dozimetru, stíhá 17 lidí
U nás další krásně slunečný podzimní den

Víkend 8. –9. listopadu
Generální ředitel BBC Davie rezignoval kvůli zfalšování
Trumpova projevu z roku 2021 A Orbán si u Trumpa
vyjednal výjimku ze sankcí na plyn a ropu
Dánsko zakáže sociální sítě dětem do 15 let
Fico obvinil Česko z destrukce V4, doufá v obrat
Havlíček se vyslovil pro ukončení muniční iniciativy a
stažení ukrajinských vlajek
Babiš prý „vyřeší konflikt zájmů“ před zákonnou 30denní
lhůtou A Ukrajinci odvedli na daních v 3Q 8,2 mld Kč,
přijali polovinu
V potravinové sbírce se vybralo 719 tun zboží
U nás v sobotu hezky, neděle propršela

Pondělí 10. listopadu
Sarkozyho pustili z vězení
BBC se omlouvá za zfalšování záznamu Trumpova
projevu A Německý prezident varuje, že svoboda a
demokracie jsou ohroženy
Podle Lavrova lze míru na Ukrajině dosáhnout jen s
ohledem na zájmy Ruska
Prezident Pavel apeluje na Babiše, aby veřejně oznámil
jak vyřeší střet zájmů
Exprezidenta Zemana propustili z nemocnice
Ukrajina dostane další raketu pojmenovanou po Drábové
Pražská burza dosáhla historického maxima
U nás se oteplilo, bylo převážně pod mrakem

Úterý 11. listopadu
Slováci malují křídou protesty proti Ficovi
Kancelář Merz slaví 70tiny, Merkelová nepřijede
V Bělorusku kvůli uzavřeným hranicím uvázlo 1200
litevských kamionů
Turecký vojenský letoun havaroval v Gruzii
Česká republika je podle Evropské komise ve významné
migrační situaci A Centrála organizovaného zločinu
podniká razii, sebrala 11 lidí
Ministryně obrany Černochová uctila veterány v den
jejich svátku A Prezident Pavel vybídl Fialovu vládu
aby dala rozpočet sněmovně
U nás standardní sychravý podzimní den

Středa 12. listopadu
Zvolený muslimský starosta New Yorku zná první krok ve
funkci: Chce zatknout Netanjahua
Ukrajinou otřásá obří korupční skandál, už padli dva
ministři A V USA končí shutdown
V Evropském parlamentu se polarizují názory na migraci
Němci zatkli člena Hamásu, přicestoval z Česka
Schůzka Andreje Babiše s prezidentem neskončila
žádnou dohodou A Poradce pro národní bezpečnost
Pojar skončí ve funkci spolu s vládou
Fialova vláda předloží novému parlamentu rozpočet
Pokračuje volba předsedů parlamentních výborů
U nás skoro slunečno, chladno

Čtvrtek 13. listopadu
Evropský parlament zmírnil byrokratickou šikanu firem (v
rámci „udržitelnosti“)
Europoslanci schválili snížení emisí o 90 % do roku 2040
AfD se údajně štěpí kolem postoje k Rusku
Útočník na slovenského premiéra se odvolal
Babiš odmítl prodat Agrofert
V kostele Všech svatých se konalo rozloučení s
kardinálem Dukou A Rakušan ustavil speciální
„stínovou vládu“ STAN (=odbornou skupinu)
Školské odbory jdou do stávkové pohotovosti
U nás se oteplilo a kolem poledne svítilo sluníčko

Pátek 14. listopadu
Německo chce zakázat dětem některé sociální sítě
Kvůli Tchaj-wanu roste napětí mezi Čínou a Japonskem
Studenti vycinkali Fica svazky klíčů
Babiš hodlá řešit svůj střet zájmů těšně před jmenováním
Exvládní strany svolávají parlamentní schůzi ke střetu
zájmů A Jan Skopeček je místopředseda
sněmovny, Richterová opět neprošla
Mikuláš Minář se vrací do čela Milionu chvilék
Švýcarsko dohodlo s USA snížení cel z 39 na 15 procent

Víkend 15. listopadu – 16. listopadu
**Mnohá Německá města pod výhrůzkami muslimů
ruší vánoční trhy.**
Fico ho chtěl odvolat, slovenský vicepremiér nakonec
sám podal demisi A Babiš je fantastický člověk,
prohlásil Orbán a pochválil Čechy
Ukrajinská armáda už neútočí zejména drony, ve velkém
začala používat rakety domácí výroby Flamingo a
Neptun. A Německo chystá různý krok proti Číně:
Chce zakázat rizikové technologie
Uvázl pod Pásmem Gazy: Stovky bojovníků Hamásu v
tunelech ohrožují příměří
Zlaté záchody, bidety a tašky plné peněz. Ukrajinou
otřásá největší skandál od začátku ruské agrese.
Na konci září žilo v Česku legálně 1 107 403 cizinců.
Oproti červnu jich přibýlo asi 16 000, meziročně pak více
než 28 000. Cizinci podle ministerstva nyní tvoří asi 10,2
procenta populace. Kolik je v ČR nelegálních se tají.
Školník ve školce na Brněnsku osahával na záchodě
holčičku. Vyvázl s podmínkou

Válka fanglí a prachy v luftě

Aston Oldřich Neff
Už to vypadalo, že předání vlády po řádných a
bezproblémových volbách se odbude důstojně.
Bylo to jen zdání. Jsme přece jenom v Blbákově.
Rozpoutala se válka fanglí. Okamura využil
příležitosti, aby vykonal první státnický čin, něco
jako když král Alexandr přeťal Gordický uzel a
když Julius Caesar překročil Rubikon: podržel
štafle a šup, ukrajinská vlajka dolů. Trikolorní
paní Majerová připomněla svoji existenci
deepfake videem. Zobrazuje lidi vyvěšující
ukrajinské vlajky z okna a ty pak z okna vyhazují
jiní lidé mávající českými vlajkami. Následuje
pohoršené „och“ a jistě někoho napadne podat

trestné oznámení, už na to máme slangový výraz
téóčko. Snad nakonec i na soud dojde. Proč ne,
když podržštaflu Okamuru už honí po soudech
kvůli volebnímu plakátu: obhájce bude muset
poukazovat na precedens, neboť Miroslav Macek
ve svém Viditelném Mackovi vyzýval k
defenestraci obden a ona furt nikde. Jistě by to
dělal doted’, kdyby nebyl umřel. K dovršení
všeho sdělil Karel Havlíček obyvatelstvu, že
ukrajinské vlajky půjdou ze všech státních budov
dolů.

Ve válce vlajek se pozapomnělo na to, že
odcházející vláda Petra Fialy opět nedodržela co
slíbila. Nepředala nově ustavenému parlamentu
rozpočet na rok 2026. Momentálně to ministr
Jurečka podmiňuje slavnou přísahou, že Babiš
nesáhne na obranu a Dukovany. Budeme zvědaví,
na co se vymluví, pokud to Babiš slíbí: neúnavný
kritik Miroslav Kalousek na Twitteru upozornil,
že Dukovany a obrana mají ze zákona výjimku a
peníze na ně vyčleněné jinde použít nelze. Takže
je to jen výmluva a oddalování.

Na co se čeká? Na prezidentovo sladké
rozhodnutí **jmenuji premiérem**. Čeká nás vládní
krize? Málo platné, ale tyhle volby vyhrál Andrej
Babiš a po celé minulé období byla jediná
životadárná myšlenka Fialovy koalice **antiBabiš**.
Vždyť i ten zákon o střetu zájmů má neoficiální,
ale trefný název Lex Babiš. Když už ho
nedokážeme porazit ve volbách, budeme mydlit
schody stupeň po stupni, však on si na jednom tu
nohu jednou musí zlámat, to je ta strategie!

Na jeden šlápne na Hradě ve středu.

Do té doby se budeme bavit vlajkami,
dohadováním, kolik desítek miliard lítá v luftě
nad Jurečkovým rozpočtem a taky Rajchlovou
aférou.

Ta přinesla o víkendu velké obveselení. Takové
pozdvížení, že se Rajchla velebně zastal i Vít
Rakušan. Tím se potvrdil jako nejsilněji zářící
morální maják a pilíř ctnosti s právem nosit bílou
řízu.

A stát se mluvčím opozice.

Včera 14.listopadu jsem tu žertem nadhodil, že
by Miloš Zeman mohl nadhodit Petru Pavlovi
nápad s úřednickou vládou a pár dní před tím,
taky žertem, jsem tu psal, že by se měl parlament
zabývat, jaké měl Tomio Okamura kvalifikační
oprávnění k manipulaci se štaflemi, použitými k
sejmutí ukrajinské vlajky z fasády parlamentního
paláce. Ve Vltavě mnoho vody neproteklo a je to
skoro doslova tady! O možnosti úřednické vlády
se mluví jako o reálné variantě a parlament se
sejde, aby projednával střet zájmů Andreje
Babiše.

Milan Vodička a BBC

Synchronizovaný pád dvou nejvyšších šéfů
britské BBC je světovou zprávou, protože tahle
značka celosvětově sloužila jako alibi, že
veřejnoprávní znamená automaticky poctivý. Ted’
je císař nahý.
Hráz praskla, když se kromě jiného provalilo, že
BBC očividně úmyslně sestříhala dvě pasáže z
projevu Donalda Trumpa, aby dosáhla vyznění,
že nabádá své příznivce k přímému útoku na
Kapitol.
Z toho plyne zásadní otázka: Když se ukáže, že
jim nemůžete věřit ani zprávu o projevu
amerického prezidenta, jak jim můžete obecně
věřit jejich další zpravodajství?

SLOVENSKÁ ÚSTAVA:

Splněný konzervativní sen

Jak slovenští konzervativci změnili ústavu země tím, že zakázali náhradní mateřství, zachovali rodičovská práva a zavedli dvě biologická pohlaví: mužské a ženské.

27. září 2025 hlasovala Národní rada v Bratislavě s nejtěsnějším možným rozdílem pro přijetí rozsáhlé ústavní novely zakotvující řadu konzervativních kulturně-etických principů. Bylo zapotřebí devadesát hlasů a devadesát jich bylo zajištěno. Pouze sedm poslanců bylo proti tomuto opatření a dva se zdrželi hlasování. Slovenským konzervativcům z Křesťanskodemokratického hnutí (KDH) a Křesťanské unie (KU) se podařil kousek, vskutku husarský. V sázce bylo mnoho, vítězství se zdálo nepravděpodobné. Ale dokázali to.

Díky této novele se Slovensko stalo prvním členským státem EU, který ústavně zakotvil komplexní konzervativní vizi lidské důstojnosti, rodiny a společenského řádu, která chrání ženy před vykořisťováním prostřednictvím náhradního mateřství.

Pro konzervativce na Slovensku se splnil sen. Pro Viliama Karase, bývalého ministra spravedlnosti a místopředsedu KDH, to byla zasloužená odměna za únavný rok lobbování uvnitř strany i mimo ni.

Co novela zahrnuje

Nová ústavní ustanovení pokrývají širokou škálu otázek a kombinují dlouhodobé návrhy křesťanských demokratů s kompromisy koalice.

- **Národní suverenita v kulturních a etických otázkách.** Slovensko prosazuje národní suverenitu v otázkách života a důstojnosti, manželství a rodiny, morálky, kultury a jazyka, jakož i v souvisejících oblastech, jako je zdravotní péče, vzdělávání a dědictví. Tento princip, původně formulovaný jako prohlášení parlamentu křesťanským demokratem Vladimírem Palkem již v roce 2002, byl nyní povýšen z politického prohlášení na ústavní základ.
- **Zákaz náhradního mateřství.** Text stanoví: „Dohody o narození dítěte pro jiné osoby jsou zakázány.“ Zákaz, za který se zasazovala KDH, byl mezinárodně oceněn osobnostmi, jako je zvláštní zpravodajka OSN Reem Alsalem, která pochválila postoj Slovenska proti vykořisťování žen.
- **Rovné odměňování mužů a žen.** Toto ustanovení, které předložila sociálnědemokratická strana Hlas-SD, si získalo podporu celé koalice.
- **Biologická definice rodičů.** Pozměňovací návrh výslovně stanoví: „Rodiči dítěte jsou matka a otec; matkou dítěte je žena a otcem dítěte je muž.“
- **Rámec pro adopci.** Adopce je nyní dostupná především pro manželské páry nebo, ve zvláštních případech, pro manžela/manželku biologického nebo adoptivního rodiče. Adopce jedinou osobou zůstává možná, ale výjimečná.
- **Rodičovská práva ve vzdělávání.** Školy nesmějí děti poučovat o intimitě nebo sexuálním chování bez informovaného souhlasu rodičů nebo zákonných zástupců. Ačkoli Slovensko zatím nemusí čelit výstřelkům, jako je „drag queen story

hour“, stále existují progresivní nevládní organizace, které prosazují liberální sexuální výchovu.

- **Uznání biologického pohlaví.** Slovensko formálně uznává pouze biologicky určené pohlaví muže a ženy, což je jazyk navržený Křesťanskou unií vedenou Milanem Krajniakem.

Dlouhá a obtížná cesta

Cesta k tomuto okamžiku nebyla vůbec jednoduchá. Robert Fico, postkomunista a svého času zastánce jakési blairovské třetí cesty, se postupně přetransformoval v odpůrce globálního liberalismu. Jeho rétorika se stala ještě rozhodnější po pokusu o atentát na jeho život v květnu 2024. Na svátek svatých Cyrila a Metoděje Fico ze symbolické výšky Devínského hradu nad Dunajem hovořil o nutnosti vybudovat „hráz proti progresivismu“.

Křesťanští demokraté z KDH několik dní poté představili své priority: posílení rodičovských práv ve vzdělávání, svoboda svědomí, zákaz náhradního mateřství a ochrana politické integrity. Milan Majerský, předseda KDH, se shodl s europoslankyní Miriam Lexmannovou a místopředsedou Viliamem Karasem na nutnosti definovat obsah této „hráze proti progresivismu“.

Postupně se oba návrhy začaly formovat a překrývat. Zpočátku předložila vlastní návrhy jak vládní koalice – Ficova strana Smer, Hlas a Slovenská národní strana (SNS) – tak KDH. Prvním čtením v parlamentě však prošel pouze koaliční návrh. Ačkoli formálně šlo o návrh vládní, konečnou verzi formulovali převážně dva muži: Viliam Karas a Milan Krajniak, bývalý ministr práce, sociálních věcí a rodiny a předseda Kresťanskej únie.

Konečné hlasování bylo naplánováno na červen. Dva poslanci z frakce KDH však odmítli podpořit návrh zákona předložený koalicí. Hlasování bylo přesunuto na září a počet hlasů se dále snížil úmrtím poslankyně Anny Záborské z Křesťanské unie na svátek svatého Štěpána. Počet hlasů tak klesl na 88, protože její náhradník byl loajální k bývalému premiérovi Igoru Matovičovi ze středopravicové strany OĽaNO.

V září 2025 uspořádal Institut Ladislava Hanuse, vedený Jurajem Šústem, společně s nadací Fides et Ratio diskusi s Olivíí Maurel, přední aktivistkou proti náhradnímu mateřství, a s politiky z celého politického spektra. Igor Matovič, bývalý premiér a vůdce hnutí Slovensko – koalice stran OĽaNO, Za ľudí (Pro lidi) a Kresťanská únia (Křesťanská unie) – prohlásil, že jeho poslanci budou hlasovat podle svého svědomí.

V úterý 23. září na opozičním shromáždění dav křičel na Milana Majerského, vůdce KDH: „Nehlasujte s Ficem!“ V šokujícím zvratu události však Progresívne Slovensko – vedoucí opoziční strana s nehanebně progresivní politickou agendou – podpořila vládní koalici v tom, aby 15. září, svátek Panny Marie Sedmi bolestí, patronky Slovenska, přestal být státním svátkem. Tím jasně porušila dlouhodobý morální princip některých členů opozice – kategorický zákaz hlasovat společně s koaličními stranami.

Ještě důležitější je, že to přesvědčilo dva konzervativní poslance – Rastislava Krátkého, který v červnu prohlásil, že pokud bude záležet na jeho hlasu, návrh zákona podpoří, a Marka Krajčího z hnutí Slovensko, aby upřednostnili své svědomí před stranickou linií a návrh zákona podpořili. Krátky i Krajčí patří k charismatické

obnově na Slovensku a jejich rozhodnutí bylo také výsledkem duchovního rozlišování, modlitby a rozhovorů s jejich pastory.

Ani KDH nebyla v této věci zcela jednotná, matador slovenské křesťanské demokracie, bývalý disident a spoluzakladatel KDH František Mikloško, pro změnu ústavy nehlasoval, stejně jako poslanec František Majerský, a to z obavy, že Ficova vláda posílení pozice národního státu vůči Evropské unii zneužije spíše k politikaření a ve sporech o ropu, plyn a dotace.

Konzervativci mezi Scyllou a Charybdou

Politická scéna na Slovensku zůstává polarizovaná: hluboká propast rozděluje zemi na dva tábory.

Na jedné straně stojí politika koalice **Roberta Fica a jeho strany „rustikální sociální demokracie“** – která je převážně pragmatická a anti-woke, s postkomunistickou nostalgií a sociálními balíčky – spolu s druhou sociální demokracií s progresivními instinkty a nacionalisty. Žádná z koaličních stran není součástí žádné evropské skupiny. Vedle této strany propasti leží strana Republika, která je součástí Evropské strany suverénních národů (ESN) v Evropském parlamentu.

Na druhé straně spektra leží **blok ovládaný Progresivním Slovenskem** – explicitně woke stranou, která vede v průzkumech veřejného mínění. V jejich orbitu leží Sloboda a Solidarita (Svoboda a solidarita), strana, která je nominálně stále v ECR, původně ekonomicky libertariánská, ale která přijala mnoho woke postojů a je stěží odlišitelná od Progresivního Slovenska. Tento blok zahrnuje také menší stranu Demokrati, která se těsně drží nad 5% hranicí a jejíž politika je v zásadě rovnocenná pro-NATO a globalistické agendě.

Mimo tyto bloky, ale pevně proti Robertu Ficovi, leží hnutí Slovensko bývalého premiéra Igora Matoviče. Ve slovenské politice je to divoká karta. Výběr jejich kandidátů se jeví jako náhodný a chaotický. Jediným předvídatelným prvkem je její kategorický odpor k současné koalici, založený na protikorupční rétorice.

Konzervativci na Slovensku se nacházejí v nepříjemné situaci mezi Scyllou a Charybdou. Po mnoho let bylo jejich dilematem, na kterou stranu se přiklonit. To však není správná otázka. Správná otázka zní, jak mohou slovenští konzervativci překonat své rozdíly a vytvořit výrazný politický tábor a co udělat, aby zvýšili svůj význam a stali se protagonisty namísto vedlejších postav v politickém divadle. Tento týden Milan Majerský, Milan Krajniak, Viliam Karas, Rastislav Krátky a Marek Krajčí dokázali, že je to možné.

Nakonec to nebyl pragmatismus Roberta Fica, který přinesl triumf. Byla to vytrvalost dvou křesťanských konzervativních stran na Slovensku spolu s pílí, trpělivostí a právní důsledností Viliama Karase, stejně jako svědomitostí a politickou odvahou Rastislava Krátkého a Marka Krajčího, které přinesly husarský sek – riskantní sázku, kterou málokdo považoval za možnou.

Výsledek: konzervativní pojetí života, rodiny a lidské důstojnosti zapsané v základním zákoně země. Je to živý příklad, který stojí za to následovat.

Česká republika stojí na prahu voleb: Dokáže konzervativní hnutí překročit své stíny a vykročit podobným směrem?

Podle The European Conservative, zveřejnily Konzervativní noviny

Dokončení z první strany

V Berlíně představitelé Polska a Německa uzavřeli 26. ledna 1934 smlouvu o neútočení, která měla mít platnost deset let.

Další smlouvu ze srpna 1939 uzavřelo nacistické Německo se Sovětským svazem.

Smlouva o neútočení mezi oběma zeměmi byla známá jako „Pakt Molotov-Ribbentrop“.

Měsíc poté, v září 1939 obsadili Němci západní část Polska a po nich vtrhla do východní části země Rudá armáda.

V září 1939 obsadili Jedwabne Němci, kteří vesnici po krátké době předali do správy Rusům, aby ji od roku 1941 opět převzali Němci. Židé ve velké většině vítali Rudou armádu, ve které viděli záruku ochrany před německým antisemitismem, naopak Poláci byli tvrdě diskriminováni. Po nacistické invazi do SSSR 22. června 1941 se situace výrazně změnila a Poláci měli navrch.

Na okraji vesnice stála devatenáct metrů dlouhá a sedm metrů široká dřevěná stodola, ve které se skladovalo seno a sláma pro dobytek.

Od rána 10. července 1941 se do místa sjížděli lidé z okolních vesnic a usedlostí. Těžko říct, jestli na trh nebo na předem ohlášenou „židovskou akci“.

10. července 1941 na příkaz starosty Mariana Karolaka začali místní muži vyhánět své židovské sousedy z domů a shromažďovali je na náměstí. Němečtí vojáci celou akci sledovali, ale nijak nezasahovali. Bez ohledu na věk a pohlaví byli Židé několik hodin týraní, byli nuceni k vysilujícím cvikům a ponižování. Asi čtyřicet až šedesát zbitých mužů v čele s místním rabínem muselo nést v průvodu kolem náměstí rozbitou bustu Lenina a zpívat sovětské písně. Poté je místní odvedli do stodoly, kde je povraždili.

Mezi tím Poláci prohledávali domy a kůlny a přiváděli další oběti. Židovský majetek samozřejmě rozkradli.

Zbytek shromážděných, asi tři sta převážně starých lidí, žen a dětí bylo o pár hodin později nahnáno do stodoly, kde ležela mrtvá těla mužů, včetně rabína. Poláci stodolu [IC1] [IC2] [IC3] uzamkli na řetěz, tak aby se nikdo nemohl dostat ven. Poté ji ze všech stran polili petrolejem a všechny zaživa upálili. Spálená těla naházeli do dvou jam vykopaných přímo ve stodole.

Zhruba dvě stovky fanatických Poláků povraždilo tři sta padesát svých židovských sousedů a nic se nedělo.

Vrazi byli úplně „normální“ lidé, ševci, zemědělci, starosta a vedení obce, prostě všichni. Žádní zapálení nacisti nebo němečtí vojáci, kteří plnili rozkazy.

Po válce v letech 1949 a 1950 bylo za tento zločin souzeno dvanáct Poláků. Jeden dostal trest smrti, ostatní nepodmíněné tresty od osmi do patnácti let.

V roce 1953 proběhl dodatečný soud jednoho z nejaktivnějších pachatelů Józefa Sobuty. Všichni polští svědci svá předchozí tvrzení odvolali a vrah Sobuta byl zproštěn všech obvinění.

Zbytek obyvatelstva, který se na pogromu podílel, zůstal nepotrestán.

Pogrom v Jedwabnem nebyl ojedinělý. Desítky podobných se počátkem roku 1941 odehrály v oblasti Lomže a Białystoku. Přestože všichni v Jedwabnem a okolí o pogromu věděli, vina se po válce hodila na Němce. Němci přece likvidovali židovské obyvatelstvo.

Masakr, který byl po desetiletích od konce války téměř vymazán z paměti lidí, oživila v roce 2000 kniha *Sousedé* od amerického historika Jana Tomasze Grosse. V ní označil za vrahy polské občany a ne Němce, jak tvrdila oficiální verze. Poláci v ní nebyli v roli obětí, do které se sami po válce pasovali, ale v roli vrahů.

Jan Tomasz Gross patří mezi největší odborníky na holokaust a v roce 1996 mu polská vláda udělila řád Za zásluhy o Polskou republiku. Po vydání knihy *Sousedé* mu ho chtěla odebrat, protože ten, kdo tvrdí, že se Poláci účastnili masového vraždění Židů nemůže být vlastenec.

Navíc novelizace zákona o Ústavu národní paměti zakazuje spojovat Polsko a Poláky se zločiny druhé světové války.

Na místě hromadné vraždy v Jedwabnem dnes stojí malý kamenný pomník se zabudovaným kusem dřeva, připomínajícím dřevěnou stodolu.

Trockij a legie v Rusku

4. června 1918, deset dní od vydání rozkazu Lva Davidoviče Trockého k okamžitému odzbrojení československých jednotek v Rusku a zastřelení všech ozbrojených československých vojáků, ušetřili českoslovenští legionáři bolševikům tvrdou porážku v bitvě u železniční stanice Lipjagy nedaleko Samary.

Bolševické oddíly čítající na 4 tisíce dobře vyzbrojených a zakopaných mužů, zahrnující zkušené jednotky Lotyšů, Němců či Maďarů, ale také příslušníky česko-slovenské jednotky organizované v Samaře rudým komisařem Jaroslavem Haškem, dostaly za úkol zničení izolované západní části československých vojsk pod vedením poručíka Stanislava Čečka. Hůře vyzbrojené síly legionářů čítaly okolo 1600 mužů. Bitva, v níž se vedle obrněného vlaku Orlík vyznamenal zejména velitel 4. střeleckého pluku poručík Jan Gayer, skončila pro obklíčené bolševiky ztrátou 1500 padlých a 2000 zajatých mužů. Dalších 300 bolševiků se utopilo v močálech, do nichž původně sami plánovali zahnat legionáře. Ztráty na československé straně činily 30 padlých a 89 raněných. Na svá zranění pár dní po bitvě zemřel také poručík Gayer, jenž v rozhodující chvíli bitvy, kdy jeho mužům již docházelo střelivo, zavelel k útoku na bodáky, sám se postavil do jeho čela a své muže pobízel k útoku i poté, co mu kulomet prostřelil obě nohy.

Zpět do Samary zvládlo ustoupit jen přibližně 150 přeživších bolševiků, kteří však obranu města spíše demoralizovali a proti Čechoslovákům znovu odmítali bojovat se slovy: „Raději s čerty, než s Čechy se bít!“ Šesté největší ruské město padlo, také díky plánům obrany města, které ukořistili ve štábním voze u Lipjag, do rukou legionářů 8. června 1918. V počátečních prudkých bojích Čechoslováci ztratili 19 padlých a více než 60 zraněných. Bolševici ztratili 200 padlých, desítky zraněných a 450 zajatých vojáků. Zbytek z 1500 obránců města ze Samary uprchl, mezi nimi v převleku také Jaroslav Hašek, jehož si dnes ve

městě připomínají sochou. Legionáři byli ve městě přivítáni jako osvoboditelé, osvobozen byl také bolševický zajatecký tábor s 8 tisíci zajatci. Cennou materiální vzpruhou pro legionáře byly plné vojenské sklady ve městě. Izolované Penzenské skupině poručíka Čečka, čítající celkem asi 6 tisíc mužů, se díky vítězstvím otevřela cesta ke spojení s východnější Čeljabinskou skupinou, k němuž došlo 6. července 1918.

Ovládnutím magistrály počátkem léta 1918 československé jednotky zablokovaly v sibiřských a kazašských zajateckých táborech v rozhodující fázi války statisíce německých, rakouských a maďarských válečných zajatců, jejichž absence na západní frontě, společně se zapojením čerstvých amerických jednotek, významně pomohla zvrátit poměr sil na bojišti v závěrečných měsících války.

Vratislav Janda

5. listopadu 1949 je v pankrácké věznici popraven Vratislav Janda, československý voják a odbojář.

Narodil se 1. srpna 1913 v Úžicích u Kralup nad Vltavou. V roce 1936 nastoupil vojenskou službu a o rok později studoval na Vojenské akademii v Hranicích na Moravě.

Po okupaci se aktivně zapojuje do odboje v rámci odbojové organizace ÚVOD. 26. října 1942 byl však zatčen gestapem a postupně vězněn v Mladé Boleslavi, Pankráci, Drážďanech a Ebrachu. V lednu 1944 byl Zemským soudem v Drážďanech odsouzen k 10 letům žaláře a ztrát občanských práv a cti. V dubnu 1945 se mu podařilo uprchnout z vězení a přeběhnout k americké armádě. Do vlasti se pak vrátil v srpnu téhož roku.

Po válce nastoupil do armády, ale po Únoru je **státní bezpečností** zatčen a obviněn z velezrady, které se měl dopustit svou účastí na přípravách ozbrojeného protikomunistického puče.

Podle obžaloby byl velitelem sedmdesátičlenného ozbrojeného oddílu působícího v rámci rozsáhlého spiknutí. Na základě tohoto vykonstruovaného obvinění byl Janda zbaven vojenské hodnosti a odsouzen k trestu smrti.

Popraven komunisty

"Skupina turistů navštívila krokodýlí farmu a byli v plovací konstrukci uprostřed jezera. Majitel farmy zakřičel:" Kdo skočí do vody a doplave k břehu, dostane milión! " Ticho bylo ohlušující. Najednou muž skočil do vody. Pronásledovali ho krokodýli, ale měl štěstí, že se nezranil. Majitel oznámil: „Máme vítěze! " a věnoval mu milión dolarů. Po získání ocenění se muž a jeho manželka vrátili do svého hotelového pokoje. Muž pořád v šoku říká své ženě: "Neskočil jsem do vody ... Někdo mne strčil !!!" Jeho žena sa pousmála a řekla: „Ano, byla jsem to já !" Pointa příběhu: „Za každým úspěšným mužem je vždy žena, která ho trochu postrčí."

Jen tak na okraj.....

Tak nás s manželkou vyhodili v sobotu 8.listopadu ze Sabbie Gallery v Sydney.

To ze slavnostního otevření výstavy skla i přes to, že jsme byli oficiálně pozváni a s jmenovitou pozvánkou v ruce. Rozhodla tak paní Jirásková, dcera to pana J. Jiráska, známého pracovníka tehdy Československého Konzulátu v pozici obchodního zástupci PZO Skloexport.

Paní Jirásková měla na výstavě pak proslov. Mohu jen doufat, že manýry oné doby pana Jiráska v místních službách nejsou poněkud dědičné.

Má manželka, ryzí to Australanka, Zuzana, poznamenala, že bylo jasné vidět na galerijní zřízenkyni, je že výkon vyhazovu dostala úkolem, jak trapné ji to v místních zvyklostech je.

Zajímavosti. Víte,že....

Všechny historické knihy a dokumenty uvádějí prostý fakt, že Adolf Hitler nikdy nenavštívil koncentrační tábor ani vyhlazovací tábor.

Vladimír Nedvěd

31. října 2012 zemřel v australském Sunshine Cost Vladimír Nedvěd, český vojenský letec.

Po německé okupaci utíká přes Maďarsko, kde je zatčen a krátce vězněn, Jugoslávii, Řecko, Turecko a Libanon do Francie, kde se stává členem československé letecké skupiny. Po kapitulaci Francie pokračuje dále do Anglie, kde nastupuje k 311. čs. bombardovací peruti. Zde se stává velitelem letky "A" 311. čs. bombardovací peruté a je povýšen do hodnosti major letectva a posléze byl jmenován podplukovníkem letectva a velitelem 311. čs. bombardovací peruté, kdy se stal nejmladším velitelem největší čs. letecké jednotky v RAF. Nakonec se v Indii účastnil bojů proti japonské armádě a vykonal deset operačních letů, při nichž bylo ze vzduchu zásobováno 35 tisíc obklíčených britských a indických vojáků.

Prokázal obrovské hrdinství, když se jeho letoun Wellington, plně naložený palivem a pumami, z neznámých příčin zřítíl do lesa nedaleko letiště v East Wrethamu již krátce po startu. Dva členové osádky, kapitán a přední střelec, zahynuli na místě a tři byli těžce zraněni. Nedvěd zraněné, i přes výbuchy munice a pum, z hořícího letadla vyprostil a za tuto odvahu byl vyznamenán Řádem britského impéria.

Po komunistickém převratu v roce 1948 se rozhodl emigrovat, s dalšími letci se zmocnili dopravního letadla letícího z Prahy do Bratislavy a přistáli v německém Mnichově.

Slovenský deň v Sydney

Tešíme sa, že s vami budeme môcť osláviť kultúru a komunitu!

23. november 2025 od 11:00 hodín

**Society of the Divine Word
Australia Province**

199 Epping Rd, Marsfield NSW 2122

Novela Ohmova zákona: Čím je dívka lehčí, tím menší odpor.

Koukám, jaký máš pěkný kérky na noze.... To jsou křečové žíly ty vole!!

Vážený pane PREZIDENTE,

dokážu pochopit, že hned po předávání cen ANDĚL máte starost o rozpočet, ale doporučuji začít hlavně u sebe a u své VLÁDY!

Není určitě fér, když se po celoživotní práci a odvodech do státního rozpočtu, senior dozví z úst svého prezidenta, že žije na dluh. Přitom by hlavně vláda, parlament a senát, nakonec i prezident, měli začít u sebe.

To má být VAŠE a VAŠÍ vlády priorita.

Než takto poselstvím a názory na tiskové konferenci vzkážete něco národu, zkuste raději začít na jedné straně u sebe a současně se podívat na problém očima standardního důchodce.

Do důchodu jste šel v 56 letech, přitom vyslovujete souhlas s prodloužením věku odchodu do důchodu o několik let později, než je současný standard, 65 let.

Mnoho lidí by také rádo šlo do důchodu v 56 letech, že?

Sám pobíráte od 56 let generálské výsluhy a nedávno jste přitom podepsal zákon ke snížení valorizace starobních důchodů i když jste měl možnost tento, možná protiústavní zákon, vetovat.

- Neudělal jste nic.

Plat, který pobíráte k výsluhám jako PREZIDENT, byl také významně navýšen o desetitisíce, a to skokově a jednorázově.

- Stěžoval jste si? Ne.

Pokud vládní představitelé, poslanci, senátoři, a nakonec i vy, pane prezidente, podnikáte opakované dálkové cesty po exotických krajích, které republice přinášejí někdy jen ostudu a zbytečně vysoké výdaje, potom není správné společnost rozdělovat a ukazovat na seniory jako na ty, kteří způsobují státní dluh či že žijí na dluh ostatních.

Naši rodiče i moji vrstevníci si to opravdu odpracovali.

Děkuji moc, že se k tomu postavíte jako chlap a představíte nám, v nejbližší době, úspory, které provedete na Hradě a také vaše osobní kroky, kdy půjdete všem příkladem.

Děkuji moc a přeji krásný den.

MUDr Jiří Mašek

Recept No.687

Karlovarské Hrnečkové knedlíky

Už snad nemůže být jednodušší domácí knedlík práce je to tak na 5 minut maximálně

Recept (4 porce):

4 rohlíky
2 hrnky hrubé mouky
2 hrnky mléka
2 celá vejce
3 lžice nasekané petrželky
100 g anglické slaniny
Trocha rostlinné oleje
Sůl a Pepř a Muškátový oříšek
+ Máslo a hrubá mouka na vymazání a vysypání

Postup:

1. Rohlíky nakrájíme na menší kostičky a dáme na 10 minut posušit do trouby při 150 °C.
2. Anglickou slaninu nakrájíme na malé kostičky a pečeme na troše oleje dozlatova.
3. Rohlíky i slaninu necháme vychladnout.
4. Vejce rozdělíme na žloutky a bílky.
5. Z bílků vyšleháme tuhý sníh.
6. Do mísy dáme hrubou mouku, žloutky a přilijeme mléko.
7. Metlou důkladně vyšleháme.
8. Pak přidáme rohlíky, slaninu, petrželku a dochutíme solí, pepřem a trochou muškátového oříšku.
9. Vše spolu promícháme do úplného spojení.
10. Pak přidáme sníh z bílků a ten opatrně zapracujeme do těsta.
11. 4 hrnky vymažeme máslem a vysypeme hrubou moukou.
12. Hrnky naplníme těstem 2 cm pod jejich okraj.
13. Těsto lehce utlačíme, aby v knedlicích nebyly bubliny.
14. V hrnci přivedeme k varu 3 cm vody a vložíme do ní hrnky.
15. Přikryjeme poklicí a vaříme 30 minut.
16. Poté opatrně vyklepneme, nakrájíme a můžeme podávat.

Milovníci hroší kůže. Československá stopa Donalda Trumpa

Marek Toman

„Kritiku snesu. Kdekdo tvrdí, že mám hroší kůži, ale moje pokožka je jemná.“ S tímto výrokem kontrastuje ostré vymezení vůči kritikům: „Dokázal jsem, že se všichni mylí. VŠICHNI!“ Autorem není nikdo jiný než americký prezident Donald Trump, citát pochází z jeho knihy Vraťme Americe její velikost (2015, česky 2016).

Nechme stranou, že skutečným autorem knihy je profesionální americký spisovatel David Fisher. Na Trumpa vzpomíná jako na „tu nejzajímavější kombinaci sebezahleděné, egomaniacké a vnitřně nejisté osobnosti, jakou v životě potkal“. Kniha nicméně nese Trumpův copyright.

Pojďme tedy vzít „autora“ Trumpa za slovo a podívejme se, jak je to s tou hroší kůží, která se coby metafora opakovaně objevuje i v knihách jeho ženy a dcery. Že je ve skutečnosti vlastně velmi snadné se Trumpovi „pod kůži“ dostat, ukazuje stopa, která se zachovala v archivech československé Státní bezpečnosti. A kombinace knih o rodině Trumpových i záznamů StB skýtá pozoruhodnou četbu, která zpřesňuje obraz jednoho z nejmočnějších mužů planety a jeho vnitřního světa.

Pohádky

O manželství s lyžařkou, modelkou a později návrhářkou hotelových interiérů Ivanou psali ve svých knihách Donald, Ivana i jejich dcera Ivanka. Všichni tři popisovali svazek manželů Trumpových jako pohádkové soužití dvou mimořádných lidí. Barvitější pohled ale nabízejí jiné svazky – ty, které vedla československá Státní bezpečnost. Archiv bezpečnostních složek ministerstva vnitra kupodivu neuchovává dokumenty, jež pravděpodobně byly vedeny na Ivanu Trumpovou. Obsahuje ovšem svazky týkající se Ivanina otce Miroslava Zelníčka (1927–1990).

Vyplývá z nich, že Státní bezpečnost se o Trumpa zajímala již od konce 70. let (Trumpovi se vzali v roce 1978). Charakterizovala ho jako „významného amerického průmyslníka, politického a veřejného činitele“. Spekulovala o jeho vazbách na americké prezidentské kandidáty. Zelníčkovi přátelé – důvěrníci StB – obsáhle referovali o návštěvách Ivany v ČSSR a o cestách rodičů za dcerou do Spojených států. Se Státní bezpečností ochotně hovořil i sám Ivanin otec. Zpravodajci tak již koncem 80. let věděli o Trumpově ambici stát se prezidentem.

V roce 1989 dokonce StB zachytila informaci, že Ivana Trumpová měla vzhledem ke své znalosti ruštiny doprovázet Raisu Gorbačovovou, manželku prezidenta Gorbačova, při jejich návštěvě Spojených států (z návštěvy ovšem sešlo). Naopak Trump měl v New Yorku přijmout delegaci ambiciózního Jednotného zemědělského družstva Slušovice, které v roce 1989 usilovalo o podnikání na Západě, včetně zamýšleného nákupu podnikového letadla a vrtulníků. Závažné i obskurní informace přitom od StB bezpochyby měla KGB a další sovětské služby, díky blízké spolupráci a faktické podřízenosti československých zpravodajců těm sovětským.

Trumpův zájem o socialistický Východ souvisí s jeho návštěvami Moskvy, z nichž ta první se uskutečnila v roce 1987. Předcházela jí mimořádná nabídka sovětského velvyslance při OSN Jurije Dubinina. Dubinin přicestoval do New

Yorku ujmout se funkce v roce 1986 a jeho dcera Natalia, která již pracovala na sovětské misi, ho provedla městem. Navštívili též Trump Tower, jednu z magnátových staveb, a nahoře se setkali se samotným stavitelem. Zkušený velvyslanec Dubinin Trumpovi zalichotil a ten podle Nataliiných vzpomínek „okamžitě roztál“.

O něco později se pak oba muži sešli při společenské akci. „Jedna věc vedla ke druhé,“ vzpomínal později Trump. Velvyslanec tehdy nadhodil nabídku, zda by Trump nechtěl v Moskvě postavit „velký luxusní hotel naproti Kremlu, v partnerství se sovětskou vládou“.

Trump chtěl. Dodejme, že několikasetčlenný tým sovětské mise při OSN byl zázemím pro sovětské tajné služby. A že celé setkání na vrcholu budovy a „náhodná“ nabídka jsou poněkud... pohádkové.

Ta nabídka přišla v době, kdy se sovětské služby snažily zvýšit aktivitu vůči Spojeným státům prezidenta Reagana, kterého pokládaly za silného protivníka. Je tedy možné, že Sověti upozornění Čechoslováky začali pěstovat svůj vztah k jednomu z mnoha perspektivních amerických podnikatelů. Trumpova osobnost byla pro ně zajímavá zřejmě i tím, jak snadné bylo zalichotit mu.

Trump navštívil Moskvu na sovětské pozvání a útraty vícekrát, z obchodních plánů však nakonec nic nebylo. Nicméně v 90. letech jednotliví Rusové do jeho firem značně investovali a on si při svých bankrotech půjčoval peníze právě z ruských zdrojů. Ještě v roce 2016 existovaly plány na stavbu Trump Tower v Moskvě, byť ve stejném roce Trump jakékoli aktivity ve vztahu k Rusku popřel. Rok nato se stal prezidentem.

A zájmu Sovětů předcházela onen „pohádkový příběh“ Ivany a Donalda, velká láska na pozadí studené války.

Jak vychovat Trumpa

Ivana Trumpová (1949–2022), rodačka ze Zlína (tehdejšího Gottwaldova), nabídla svůj pohled na exmanžela a jejich společnou minulost v knize Jak vychovat Trumpa (2018). O vztahu svých rodičů ke komunistickému režimu výmluvně píše: „Moji rodiče Rusy nesnášeli, přesto mi ale dali ruské jméno. Možná si mysleli, že mi to u Sovětů pomůže.“

Ivaniny vzpomínky na Československo 50. a 60. let se týkají hlavně hmotného nedostatku. „Nikdo nemohl vynikat v profesích jako dekoratérství, projektování nebo developerství,“ stěžuje si. Kulturní chudobu ilustruje postřeh, že populace neznala „Elvise, Marilyn ani drive-in kina“.

Jedinou možnost prosadit se prý představoval sport. Ivana tvrdě trénovala v lyžařském týmu, měla výsledky a prožila kulturní šok při návštěvě Rakouska: „Tady byly dorty a šampaňské, obrovská nablýskaná auta a kožichy.“

V roce 1971 se formálně provdala za rakouského lyžaře Alfreda Winklmayra, aby získala tamní pas a mohla opustit Československo legálně. Po dvou letech se rozvedli. Odjela do Kanady, žila s lyžařem českého původu Georgem Syrovátkou („jen jako přátel“), věnovala se modelingu a byznysu s módou.

V roce 1976 navštívila sedmadvacetiletá Ivana pracovně New York – a „vysoký usměvavý pohledný modrooký blondák“ jí v restauraci nabídl, že jí a kolegyním modelkám zajistí stůl. „Moje instinkty mi řekly, že je Donald bystrý, inteligentní, zábavný – kladný americký hrdina.“

Třicetiletý podnikatel vše zaplatil, odvezl dívky do hotelu, nic nechtěl, poslal kytici... a za několik měsíců při lyžařském vánočním pobytu se Ivaně vyznal: „Jestli si mě nevezmeš, zničíš si život.“

V roce 1977 se konala svatba, Ivana otěhotněla a Trump ji jmenoval „viceprezidentkou pro interiérový design a změnu značky svého nového hotelu“. Pokračuje pohádka Ivanina vysokého pracovního nasazení při zařizování nemovitostí, dokonalých lyžařských pobytů, ještě dokonalejších dětí, exotických dovolených... a opěvování luxusu: „Můj rudozelený obývací odpovídá tomu, jak by žil Ludvík XVI., kdyby měl dost peněz.“

Litovala snad jen toho, že Donald nesouhlasil, když chtěl Andy Warhol namalovat její portrét. „Dneska by měl pořádnou cenu!“

Jak se rozvést s Trumpem

V roce 1992 pohádka skončila, manželé se rozvedli. Ivana Trumpová se s tím vypořádala knihou To nejlepší teprve přijde (1995, česky 1996). Radí v ní ostatním ženám, že manželka by měla svého bohatého nevěrného muže opustit, získat výhodně finanční vyrovnání a „vzít ho na hůl“. Důležité je vést si deník a zapisovat, kam a s kým manžel šel a zda slovně či fyzicky ublížil manželce nebo dětem. Cenu zápisů prý může posoudit až právník.

Ivana píše i o tom, jak důležité jsou ve vztahu finance: „Nijak zvlášť mě nezajímá, jestli má peníze. Nemíním sice muže finančně podporovat, ale jestli má pět, deset nebo dvacet milionů, co na tom záleží?“

V knize To nejlepší teprve přijde dojde i na oblíbenou trumpovskou metaforu: „Cítíte-li se ve společnosti nesvá, sklíčená nebo otrávená, radila bych vám zapracovat na sobě a vědomě si vypěstovat trochu hroší kůže.“

Trumpova karta

„Hroší kůže“ patří i k autorskému výrazivu dcery manželů Trumpových – modelky a podnikatelky Ivanky. Ta se v knize Trumpova karta (2009, česky 2016) vyrovnává se svým privilegovaným původem takto: „Mám hroší kůži a dostatečné sebevědomí na to, abych se příliš netrápila tím, že mě někdo podceňuje – ať už kvůli mému příjmení, relativně nízkému věku, nebo minulosti spojené s modelingem. (...) Nepřipustím, aby názory druhých definovaly můj pohled na mě a způsob, jakým procházím životem a trávím své dny.“

Je samozřejmě otázka, nakolik se i na knihách Ivany a Ivanky podíleli najatí spisovatelé. U Donalda Trumpa je známo, že „ghostwriter“ v pozadí jeho první knihy Umění udělat dohodu (1987, česky 2006) Tony Schwartz svého angažmá hořce litoval; od počátku prý vnímal Trumpovu „extrémní posedlost sebou samým a naprostý nedostatek svědomí“. David Fisher, „stínový autor“ Trumpovy knihy Jak vrátit Americe její velikost, omluvně uvádí, že nepočítal s tím, že by se Trump mohl stát prezidentem.

Trump a podobní politici – ostatně slogan „řídít stát jako firmu“ se objevuje i v knize Vraťme Americe její velikost – mají své voliče, které oslovuje proklamovaná snaha mluvit „bez servítků“, „nazývat věci pravými jmény“, „říkat pravdu“.

I proto stojí za to vhlédnout do myšlenkového světa Trumpových prostřednictvím „jejich“ knih. Zjistit, co ta „pravda“ vlastně znamená. A jaké přináší důsledky. Sám Donald Trump přece říká: „Nejsem žádný diplomat, který by chtěl, aby všichni ostatní byli šťastní.“

Ivana k tomu dodává: „Už se musíte naučit být trochu sobecká.“ A Ivanka uzavírá: „Koneckonců, nezajímají nás cizí názory. Zajímá nás vítězství.“ Samozřejmě. Vítězství je krásné slovo. Jenže: vítězství koho, nad kým a za jakou cenu.

Návrat do Zlína

Kdo ví, snad to, jak sovětský velvyslanec zapracoval na Trumpově „vnitřně nejisté osobnosti“, ovlivnilo názory budoucího prezidenta. A následné hrazené výlety do Moskvy tomu ještě napomohly. Snad Sověti přizívali Trumpovy prezidentské ambice, o nichž se dozvěděli prostřednictvím Čechoslováků. A snad Trumpův vstřícný vztah k Sovětskému svazu a následnickému Rusku posílily finanční injekce jeho krachujícím podnikání.

Sovětské a ruské tajné služby jsou zvyklé pracovat dlouhodobě. Je tedy možné si zaspokulovat, že prezident Putin si prezidenta Trumpa svým způsobem „vychoval“ a že se na světové historii podepsala jedna ambiciózní žena z Československa, která chtěla jen to, co jí podle jejího přesvědčení náleželo.

Pokud to zní jako přitažené za vlasy, lze se znovu začíst do svazků vedených Státní bezpečností na jejího otce. Ivana Trumpová se prý koncem 80. let obávala při návštěvě Československa Američanů z velvyslanectví, kteří ji sledovali. A zrovna tak prý byla nervózní z plánovaného setkání s nejmenovaným „pracovníkem československé bezpečnosti“...

HISTORIE: Proč zemřel Jan Hus

Jan Ziegler 2025 NevPes

Mistr Jan Hus nebyl upálen kvůli kritice zlořádů v církvi, jak se často stále nesprávně traduje, ale z teologických důvodů, kterým velká většina lidí nerozumí. Mimochodem Husova pře byla okrajovou záležitostí Kostnického koncilu.

Středověk však nelze posuzovat současnými měřítky. Dokonce i sám mistr Jan Hus v jedné z disputací připustil, že kacíři mají být upalováni. Prohlásil přitom, že nepřátelé zákona Božího mají být trestáni obvyklým způsobem. A tím bylo v té době usmrcení na hořící hranici. V 15. století to byl běžný způsob popravy, který obecně nebyl zpochybňován a sami husité upalovali své nepřátele.

Nedávno jsme si připomněli 610 let od Husovy mučednické smrti v Kostnici a to je příležitost připomenout si skutečného Husa, ne jeho vymyšlenou karikaturu, a vyvrátit stále omílané omyly. Historie nebývá černobílá a to platí i v tomto případě. Husovi nejdou upřít některé kladné vlastnosti, jako třeba mravní bezúhonnost, ale v žádném případě neplatí tradované klišé - hodný český reformátor a zlí kardinálové. Tak to opravdu nebylo.

Hus nebyl proti poddanství

I samotný mistr Jan byl člověkem své doby a nijak z ní výrazně nevybočoval. Nestal se bojovníkem za práva pracujícího lidu a souhlasil s tehdejším rozdělením společnosti z hlediska nauky o Trojím lidu, kdy jedni vládou a chrání ty, kteří se modlí a pracují, (panovník a šlechta), druzí se modlí (kněží) a třetí pracují na sebe a na druhé (poddaní a venkovský lid). Hus nijak nerozporoval fakt, že poddaní mají být poslušní svých pánů a pracovat na ně. To považoval za přirozené. Toto učení zpochybnil teprve jeho následovník Petr Chelčický.

Jan Hus se narodil v někdy mezi lety 1369 a 1371. Místo jeho narození je ovšem nejisté, i když většina historiků se přiklání k Husinci u Prachatic, jiní, mezi nimi i profesor Josef Pekař, pak k Husinci u Prahy. To však není zase tak úplně podstatné. Později Hus vystudoval v Praze univerzitu, stal se mistrem svobodných umění a bakalářem teologie. Mistrovský titul v teologii nikdy nezískal a jako teolog nebyl příliš významný. V roce 1400 byl vysvěcen na kněze, od roku 1402 kázal v Betlémské kapli a v roce 1409 dosáhl akademického vrcholu, když se stal rektorem pražské univerzity. Z toho je patrné, že nebyl nějakým disidentem na okraji společnosti, ale patřil k jejím špičkám. Byl ovlivněn anglickým církevním reformátorem Johnem Wycliffem.

Husova kritika církevních zlořádů a nemravného chování části katolického duchovenstva byla ve většině případů oprávněna. A proti tomu nic nenamítali ani církevní představitelé, dokonce i pražský arcibiskup Zbyněk Zajíc z Hazmburka jej nechal dvakrát kázat na kněžských synodách, kde Hus pořádně tepal kněžské hříchy.

Nemravného šéfa není nutné poslouchat

Některé Husovy názory by však byly radikální i v současné době a společnost přivedly k anarchii. Řečeno současným jazykem, Hus hlásal, že lidé nemají poslouchat své nadřízené, pokud žijí nemravně. Čili jestliže by se šéf pravidelně opíjel nebo zahýbal své manželce, tak ho podřízení nemusí poslouchat. Dovedeno do důsledku by to vedlo k rozvratu společnosti. Přitom sám Ježíš Kristus podle Matoušova evangelia lidem vzkázal, jak se mají v takových případech zachovat. Ve vztahu k farizeům uvedl. „*Proto číňte a zachovávejte všechno, co vám řeknou; ale podle jejich skutků nejednejte: neboť oni mluví a nečiní.*“ Tedy, autority je třeba respektovat, ale pokud se chovají špatně, jejich příkladem se neřídit. Mistr Jan měl také výhrady proti tanci, který považoval za nemravný.

Hus však nebyl odsouzen za kritiku církevních zlořádů, protože mnozí jeho předchůdci jako třeba Konrád Waldhauser, Tomáš Štítný ze Štítného, Jan Milič z Kroměříže, ještě dříve například svatý František z Asissi a další rovněž ostře tepali zlo ve společnosti a v církvi, ovšem na hranici neskončili. Hus byl potrestán za své teologické názory, nikoliv za svá kázání proti nepravostem. Český univerzitní mistr též zřejmě nepochopil, co jej na Kostnickém koncilu může potkat. Jan Hus nikdy nechtěl zakládat novou církev, považoval se za pravověrného katolíka a katolíkem zůstal až do své nešťastné smrti. On si myslel, že přesvědčí koncilové otce o své pravdě, to však byla hodně naivní představa. Stanul totiž proti nejlepší teologům své doby. On sice patřil k výborným kazatelům a skvělým rétorům, ale jako teolog byl spíše podprůměrný. I z toho důvodu neměl při svých slyšeních šanci na úspěch.

Husova pře byla pro koncil okrajovou záležitostí

Kostnický koncil se ovšem nesešel kvůli tomu, aby odsoudil Jana Husa na smrt. Pro něj bylo klíčové ukončit trojpapeží, které bylo hlavní ostudou katolické církve, a to se mu nakonec zvolením papeže Martina V. v roce 1417 povedlo. To pro něj bylo prioritou!

Hodně se také diskutuje se o listině tzv. glejtu, kterou římský král a mladší bratr Václava IV. Zikmund zaručil Husovi svobodnou a bezpečnou

cestu na koncil a z koncilu. A prý od něj bylo věrolomné, když Husa přes jeho ujištění nakonec upálili. Jenomže v listu se mluvilo o cestě tam a zpět a nebylo řečeno, že se český reformátor musí z koncilu vrátit domů. Zikmund na rozdíl od slabocha Václava IV. patřil k nejlepším politikům své doby. Proti Husově uvěznění u koncilových otců protestoval a vymohl pro něj veřejné slyšení. Když mu však účastníci koncilu dali najevo, aby nezasahoval do jejich jednání, jinak se rozejdou, ustoupil, protože pochopil, že Husova pře je jen okrajovou záležitostí a ve hře jsou daleko důležitější úkoly. A tak Husa obětoval vyšším cílům.

Hus postupně ztratil přízeň i svého ochránce Zikmunda, který ho dokonce při jednom veřejném slyšení napomenul slovy. „*Kdo z nás může říci, že je bez hříchu mistře Jene, buď pokorný.*“ Perfektní připomínka neboť sám svatý apoštol Pavel v listě Římanům praví: „*Není totiž rozdílu: všichni zhřešili a jsou daleko od Boží slávy; jsou ospravedlňováni zadarmo jeho milostí vykoupením v Kristu Ježíši.*“

Je nutné také dodat, že koncil nechtěl Husa odsoudit na smrt a spokojil by se s jeho odvoláním. Dokonce italský kardinál Francesco Zabarella nabídl Husovi poněkud vstřícnější prohlášení, které zmírnilo některá obvinění proti němu. Ani na to však Hus nepřistoupil. Bylo to takové nešťastné, koncil jej káral za katolicky bludnou nauku, on se hájil tím, že ji nehlásal v podstatě, v jaké mu ji vytýkají, ale zůstal katolicky pravověrný. Některé jeho spisy předané koncilu jeho univerzitním kolegou Štěpánem Pálčem a církevním prokurátorem Michalem de Causis však ukázaly, že nemluví tak úplně pravdu.

Evangelík Kejř uznal Husův proces za legitimní

Koncil nakonec prohlásil Husa za kacíře a předal jej světské moci k potrestání. Nevyřknul nad ním ortel smrti, protože k tomu neměl pravomoci, k upálení jej odsoudila až rada města Kostnice, která také nechala rozsudek vykonat. Pro objektivitu je třeba uvést, že světská moc neměla jinou možnost, jinak by sama byla prohlášena za kacířskou se všemi důsledky z toho vyplývajících, jestliže by se pokusila osvobodit osoby prohlášené za kacíře.

Husovou kauzou se zabýval rovněž právní historik Jiří Kejř, který sám byl českobratrského evangelického vyznání, a po pečlivém prostudování souvisejících dokumentů dospěl možná k překvapivému závěru. Z jeho hlediska se kostnický koncil na Husovi nedopustil žádné křivdy a podle tehdejšího práva postupovali koncilové otcové spravedlivě. Husovi se spíše dostalo nadstandardního zacházení, bylo mu umožněno veřejné slyšení a nebyl podroben právu útrpnému. I když mučení se u lidí podezřelých z kacířství spíše nepoužívalo, k usvědčení většinou stačily spisy dotyčných.

Husovy kruté smrti je třeba litovat, ale musíme ji posuzovat prizmatem 15. století, tedy středověku, Ta doba byla jiná, surovější a nelze na ni uplatňovat lidskoprávní zásady současnosti.

Jan Hus neplánoval žádnou převratnou společenskou revoluci. Sám připouštěl upalování kacířů, a poddanství lidí vůči panovníkovi, církvi a šlechtě považoval za přirozenou záležitost. Byl to středověce uvažující člověk, jehož svět se jaksi míjel s poněkud modernějším myšlením renesančních kardinálů.

Kolářův hradní gambit

AUTOR: Petr Hájek

Ukázalo se však, že Babiš je ve svém „druhém období“ daleko poučenější. Něco jako ostře nastoupivší Trump.

V této chvíli ale okamžitě vstoupil do hry loutkovodič hradního rozvědčíka Petr Kolář. Projevilo se to tak, že Petr Pavel okamžitě pozval „ke konzultacím“ Andreje Babiše (a formálně – jako křoví – i ostatní parlamentní uskupení). Šlo o jediný pokus, který měl. A zvolil šachovou terminologií „gambit“ (oběť jedné figury k získání poziční převahy nad protivníkem): V pozadí bylo to, co pak okamžitě rozpoutala korporátní média: Odsunutí svolání nové sněmovny na nejzazší možný termín – protože bez jejího ustavení není jmenování premiéra možné – mělo získat čas na vyřazení ze hry především Tomia Okamuru.

V ČT náhle mnozí „komentátoři“ (nejdivočeji byl asi Bakalův Petr Honzejek z Hospodářských novin) spustili jek o „alternativních možnostech“. Myšleno především lidovce. Krach pokusu o puč Vlastně mělo jít o narychlo upečený puč, jenž měl vyřadit jedinou skutečnou opoziční sílu, která do sněmovny pronikla – ač poškozená (nepochybně také zčásti volebním podvodem), ale ve skutečnosti svými možnostmi silnější než dosud – Okamurovu SPD.

Babiš to vyjádřil tím, že prostě falešnou šachovnici shodil na zem – a odmítl hrát partii s podvodníky, které ze své praxe posledních let už dobře poznal.

Znovu rychle svolal koaliční partnery – a nakonec skutečně do pátku oznámil složení nové vlády, jak v odpovědi na Pavlovo zdržování inzeroval.

Je skončeno. Všechny ostatní „údery“ – jako výpad Deníku N. (dnes hlavního spikleneckého centra vedle ČT) proti Filipu Turkovi – jsou už jen dohrou. Může sice ještě lehce pozměnit obrysy rodičího se vládního projektu, ale neohrozí ho. Jestliže Petr Macinka na Turkovi coby ministru zahraničí bude trvat, nejspíš ho dostane.

Právě tak jako nic nezměnil útok na Tomia Okamuru při jeho (zcela oprávněné) „signalizaci“, že pokud SPD dostane křeslo ministra vnitra, vymění Rakušanova policejního prezidenta. Neznamená to, že se Bidenovské zbytky pod povrchem „hlubokého státu“ (Deep State) hned vzdají. Ale razance (a velkorysost), s níž Andrej Babiš a jeho partneři postupují, dává tušit, že si uvědomují základní smysl jejich historického vítězství:

Likvidace fialové válečnické mafie. Vše ostatní z toho v lepší či slabší variantě poplyne.

Ukrajinské děti odjely v létě 2022 na prázdniny na Ukrajinu a vrátily se odpočaté

„Byli jsme v šoku, když ukrajinské děti už v létě 2022 odjížděly na prázdniny na Ukrajinu. Speciální psycholog jim ve škole pomáhal zpracovat válečná traumata a oni pak jedou na dovolenou do války a vracejí se v září spokojení a odpočatí?“ Mgr. Jana Kofránková, učitelka s 50 lety praxe, teď v důchodu rekapituluje své zkušenosti s inkluzí i s výukou cizinců.

Zatímco ukrajinské děti, které přišly do roku 2022 se postupně aklimatizovaly do tříd a postupně jsme je srovnali s dalšími dětmi, najednou přišlo hodně nových dětí. Ty se často

učit česky nechtěly, tvořily o přestávkách kroužky a nevčleňovaly se k českým dětem.

Najednou z ministerstva a dalších institucí začaly přicházet peníze pro asistenty, speciální psychology v daleko větším množství než dosud a hlavně ta rychlost, kde je sebrali, byla zajímavá, když doposud se o všechno muselo předem žádat, dělat projekty, vyplňovat složité výzvy dotační a ten proces chvíli trval. Velmi rychle byly vytištěny učebnice Češtiny pro cizince. Dostali jsme do školy spoustu různých školních pomůcek – sešity, pastelky, penály čtvrtky aj.

Nebo se dělaly i sbírky různých pomůcek, hraček a oblečení. Všechno přišlo skoro nové. A tam jsme poprvé zažili s kolegy šok. Ukrajinští uprchlíci těmi věcmi opovrhli, sbírka věcí zůstala prakticky netknutá. Přitom šlo o nové, nebo jen lehce použité věci. Oni je nechtěli. Prostě si nakupovali sami, chodili velmi dobře oblečení, jezdili s dětmi novými auty.

V životě jsem takové uprchlíky neviděla. Obrovský rozdíl mezi skromnými Ukrajinci (rok 2014) a ostatními cizinci, kteří se snažili integrovat a byli docela vděční za vše, co dostali, a mezi těmito nově příchozími (2022).

Tu sbírku věcí, kterými ukrajinští uprchlíci opovrhli

jsem my učitelé rozdali ve třídách těm, kdo je doopravdy potřebovali. Já jsem je dala romským a vietnamským dětem a dětem ze sociálně slabých rodin, které si to nemohly dovolit nebo za odměnu těm, kteří se snažili. Prostě jsme to zužitkovali po svém. Také jsme pak byli v šoku, když ukrajinské děti odjížděly s rodiči už v létě 2022 na dovolenou na Ukrajinu. My pro ně měli ve škole speciálního psychologa, aby jim pomohl zpracovat válečná traumata a oni pak jedou na dovolenou do války a vraceli se v září úplně v pohodě, spokojení a odpočatí.

Toto byl asi první moment, kdy jsme se s kolegy, kteří do té doby pomáhali, jak to šlo, začali ptát, co se doopravdy vlastně na té Ukrajině děje. Ale do toho přišel ten soud a vyhazov paní učitelky Bednářové v Praze, tak jsme pochopili, že období svobody slova a kritického myšlení už skončilo a bude lepší si něco jiného myslet a něco jiného říkat nahlas.

V článku dále paní učitelka sděluje své zkušenosti s inkluzí :

<https://www.parlamentnilisty.cz/arena/rozhovory/Ucitelka-Ukrajinske-deti-odjely-v-lete-2022-na-prazdniny-na-Ukrajinu-a-vratily-se-odpocate-777658>

Jak „Svazák“ Minář chtěl uctít s. Petra Pavla

Radka Tesařová

17. listopadu bude shromáždění svolané Milionem chviliek. V něm se opět angažuje dřívější předseda spolku, Mikuláš Minář, který zároveň vyzývá, aby účastníci poděkovali prezidentu Petru Pavlovi „za jeho rozvážný, pevný a státnický přístup v časech nejistoty a mravní krize“.

Za směšnou tuto myšlenku považovalo mnohem více lidí. „To jako 17. listopadu budete adorat člověka, který byl 17. listopadu 1989 členem KSČ? To už je komedie a úplná degradace tohoto svátku,“ míní Jaroslav Šmerda. „To je komedie, děkovat komunistovi na den, kdy komunismus padl,“ přidal se Tomáš Havlík.

„Chlapec si neuvědomuje, že jsme tu revoluci před 36 lety dělali proti takovým svazákům, jako je on, a takovým komoušům, jako byl Petr Pavel,“ zhodnotil Minářova slova šéfredaktor Deníku TO Marek Stoniš. A člen Rady ČT Pavel Matocha k tomu doplnil, že v listopadu 1989 se mimo jiné demonstrovalo i za svobodné volby.

„Zatímco oni nyní demonstrují proti výsledkům těch svobodných demokratických voleb. Chtěli by jiné výsledky, soudružtější. Nechápou, že většina společnosti má toho jejich falešného moralizování a packalství pětikoaličních politiků plné zuby. Nepochopili, že už není volební kampaň, že volby už proběhly a že oni prohráli. Neumějí přijmout porážku.“

K Minářově výzvě se pro ParlamentníListy.cz vyjádřil komentátor Petr Holec. „Celkem Mikuláše Mináře chápu. Utratil peníze, co chyběly ve vyúčtování kasičkářů při jeho odchodu do lesa, a proto se s kasičkou znovu vrací mezi lidi. Parta zašíváků z Chvilkařů pro totalitu prostě nikdy makat nepůjdou, radši budou žít z práce jiných.“

„Jinak je příznačné, že teď Minář chválí prezidenta Petra Pavla za to, že se začal procházet po ústavě jako kdysi po buzerplacu a začal si ji interpretovat po svém – je to nomen omen. Pavel – nebo spíš jeho investoři – teď nějakým zázrakem z ústavy i zákona o střetu zájmů vyčetl, že jmenuje premiéra až poté, co střet zájmů vyřeší a navíc s tím seznámí veřejnost, i když ve skutečnosti je to právě naopak,“ míní s tím, že se prezident „nakazil“ těmito manýry od Petra Fialy. „Kdybych si měl tipnout, tak čekám, že 17. listopadu na Staromáku ‚totalitáři‘ sepišou vlastní ústavu, podle které se prezident Pavel stává i premiérem a nemusí proto nikoho jmenovat.“

Poznámka

Jindřich Reichl předseda strany PRO:

s.Petr Pavel po 4 letech absolutní apokalypsy vychválil Fialovu vládu až do nebes. Naopak program vlády Andreje Babiše sepsul ještě předtím, než jsme začali. Evidentně mu vadí, že už prioritou není Ukrajina, nýbrž Česká republika.

Neposílejte peníze v hotovosti na Noviny poštou!

Uložte \$95 přímo do banky ANZ,
na náš účet, **ale dejte nám vědět!**

Noviny :

BSB 012 030   Acc: 536002848

a aby se poznalo, kdo peníze ukládá, dejte tam vaše členské (na obálce před jménem) nebo telefonní číslo.

Děkujeme za Pomoc Novinám:

Jarda a Jilma Maier   - \$35.00

Petr a Marie Baum   - \$20.00

Josef Babcak   - \$15.00

V supermarketu píšou, že platit se dá libovolnou kartou. Vytáhla jsem zelenou sedmu. Přijde pro mě někdo prosím na policii?

Katolické mše v Austrálii.

Bohoslužby: Sydney

Slovenská omša ve slovenském kostele sv. Cyrila a Metoda v Lidcombe - Každou neděli o 11 hod. České mše svaté snad někdy budou.

Melbourne – Letovisko „Šumava“ Peksa park Lockes Way, Belgrave South 3160, ph.9754 5159

Každou třetí neděli v měsíci je česká katolická pobožnost v 11. ráno. (mimo září kdy je svatováclavská pouť) - podává se občerstvení - všichni vítáni

Slovenská Svätá Omša Každú štvrtú nedeľu o 12:00 hod v A'Beckett St., Kew; Slovinský kostol.

NSW

Sokol Sydney

16 Grattan Crescent, Frenchs Forest, NSW 2086, Rezervace haly: **0404 849 888**; Rezervace baru, zahrady, restaurace, parties a herny - Marian: **0410 467 537** Hala pristupna pro sporty: Po-Ne 6:00-24:00 Restaurace/bar otevren: Pa-So 17:00 - 24:00, Ne 12:00-19:00. Vice info online: www.facebook.com/sokolsydney, www.sokolsydney.com.

CzechoSlovak Country klub v Sydney,

320 Devonshire Road, Kemps Creek 2178; E-mail committeesccc@gmail.com, www.cscountryclub-sydney.com.au, Mob. Ph. 0434 143 148 , **02 9606 8703**

Restaurace otevřena:

- Pátek: 17:00–20:00 • Sobota: 12:00–22:00 (živá hudba)
- Neděle: 12:00–15:00 Výběr Československých (lihovin) alkoholických nápojů.

Slovenská Katolícka Komunita Sydney Inc

30 Vaughan Street, Lidcombe, tel. 9649 2153 Potřebné informace najdete na slovakcommunitysydney.com alebo priamo na tel: 0401 538 574 o. Henry Adler SVD

JIŽNÍ AUSTRÁLIE

Československý klub v Adelaidě,

51 Coglein Street, Brompton, SA 5007 tel.: 08 8346 4181 Bar a kuchyně v Československém klubu jsou v provozu každý pátek od 18.00 do 23.00 hod. a některé předem ohlášené neděle, které najdete na webové stránce Čs. klubu: <http://www.csclubsa.com>

QUEENSLAND

Československý klub v Queenslandu,

25 Upfield Street Burbank Qld 4156; Tel / Fax: (07) 3343 3489, email: ccq@csklubqld.org.au www.csklubqld.org.au

Klub je otevřen každý pátek od 18 hodin,

Informace: Mobil: 0497 344 377

polévka, hlavní jídlo, káva/čaj zákusek Pouhých 18 dolarů.

Asociace Čechů v Austrálii

28 Church St., Fortitude Valley, Qld., caa.brisbane@gmail.com

Združení Slovákov v Queenslandě,

Informacie: Lojzo Ogurek, koordinátor (07)5530 6813

TASMANIE

Združenie Cechov a Slovákov v Tasmanii

(Czech And Slovak Assoc. Of Tasmania Inc.)

c/o 144 Pottery Rd. Lenah Valley Hobart Tas 7008.

VICTORIA

Sokol Melbourne

497 Queensberry Street, North Melbourne, Vic 3051 Tel.: nemají President Michal Krejčí Tel.: 0413 2253 4180

Každou třetí neděli v měsíci v OBĚD od 12.30 hod

Nedělní obědy nám nyní vaří Ivo de Pol. Cena za tři chody \$30.- Data: 24.11., 8.12.2024, — 16.2., 16.3.2025 Rezervace zapotřebí,

Každé pondělí a úterý od 19.00 hod. Výuka češtiny. (Zuzana Vasich)

ACT

Beseda - Czechoslovak - Australian Association in Canberra and Region, Unit 12/ 18 Shropshire Str., Queanbeyan NSW 2620, www.beseda.org.au. otevřeno první a třetí sobotu v měsíci od 14.30 do 17.00 (2.30pm–5pm)

ZÁPADNÍ AUSTRÁLIE

Czech & Slovak Association in Western Australia, Inc.

6/321 Hareborne St., Glendalough WA 6016

President: Jitka Smith 0406 026 840

Secretary: Martina Thomsova 0424 295 969

Email: CzechSlovakWA@hotmail.com

Web: www.CzechSlovakWA.org

KLOKAN vychází 12x ročně

RADIO SBS AUSTRALIA

SBS Radio – Czech Program | Už není

Radio 4EB 98.1FM - Brisbane České vysílání

Každou středu od 15.45 - 17.15 a každou sobotu 10.30 - 11.30 dopoledne. Vedoucí Karel Ulvr Tel: (07) 3355 0109 www.4eb.org.au/~czech

Radio 4EB FM 98.1 - Brisbane Slovenske vysielanie kazdy piatok od 18.00 do 19.00 hod, informacie Emilia Matulova, 07 3343 3064.

Canberra rádio . 91.1 FM

Vysílací hodiny: každou sobotu mezi 8-9 hodinou ránní Office phone: 02-6287 7058, CMS studio phone: 02-6287 4347, fax: 02-6287 4348, e-mail: ahoradio@centrum.cz

slovenské vysílání .

každou neděli od 19.00 do 20.00

SBS2 Frekvencie v hlavných mestách

FM Adelaide 106.3fm ; Adelaide Foothills 95.1fm

Brisbane 93.3fm ; Canberra 105.5fm

Darwin 100.9fm ; Hobart 105.7fm

Melbourne 93.1fm ; Perth 96.9fm

Sydney 97.7fm

Poznámka vydavatele

Toto číslo jest posláno do tiskárny 17. listopadu Léta Páně 2025

Hledá se

Hledám někoho kdo znal pana Jiřího Hybla. V te době mu bylo 20 let. Prisel do Austrálie-Sydney 1.9. 1969. Bydlel Pringle ave Bankstown. Pak se přestěhoval a změnil si jméno na George Kennedy. Jeho poslední bydliště v roce 1973 bylo Railway Pde, Fairfield Sydney. Pan Jiri Hybl pocházel z Olomouce, ČR. Dnes by mu bylo 75 let. Kdyby náhodou o něm někdo věděl prosím napište do redakce novin na nesemvamnoviny@gmail.com

CzechoSlovak Country Klub

Vážení členové a přátelé Československého country klubu,

výroční valná hromada („AGM“) se bude konat v neděli 30. listopadu 2025 v 9:45

v Československém country klubu, 320

Devonshire Rd, Kemps Creek, NSW 2178.

Přijďte hlasovat a staňte se součástí dědictví a

budoucnosti této významné kulturní instituce.

Chcete se stát členem, součástí týmu, přispívat

nebo se zapojit jako dobrovolník?

Přihlášku můžete podat online:

<https://czechoslovaks.com.au/club-membership/> nebo v klubu u našeho týmu dobrovolníků.

Vaše účast a zapojení jsou velmi vítány.

Chápeme, že váš čas je drahocenný, proto budeme programem postupovat rychle.

Finanční zpráva společnosti Czechoslovakian Country Club Limited za období 2024–2025 bude členům zaslána e-mailem do středy 12. listopadu 2025 a její kopie bude k dispozici v den konání valné hromady.

Prosíme, přijďte včas, abyste se mohli zaregistrovat, a přineste si řidičský průkaz nebo platný průkaz totožnosti.

Během valné hromady dodržujte pravidla a kodex chování klubu. Nerušte. Bude vyhrazen čas na diskusi s členy výboru. Během valné hromady se prosím chovejte k ostatním s respektem. Děkujeme vám.

Vaše účast a zapojení jsou velmi vítány.

Děkujeme.

Za tu Chartu se omlouvám. Byla jsem mladá a nezkušená. A nevěděla jsem, že jste vy komunisti a vojenští estébáci takoví fajn lidi.

PROGRAM

1. Uvítání/zahájení schůze
2. Omluvy
3. Potvrzení zápisu z předchozího valného shromáždění
4. Zpráva předsedy
5. Stanovy klubu
6. Minulé a současné záležitosti Stárnoucí zařízení, kritické investice do klubu, opravy, modernizace a Zapojení komunity, dobrovolníci a přátelé klubu, uznání
7. Prezentace finanční zprávy 2024–2025 Rozpočet a Pojištění
  - o Audit (hledáme zkušeného auditora z komunity CZ/SK)
8. Vize, cíle, plány na období 2025–2026, Velvyslanci, strážci
9. Nominace do výboru na období 2025–2026 Stávající členové výboru. Noví členové výboru
10. Volby/hlasování a pak (krátká přestávka)
11. Vyhlášení výsledků
12. Obecné záležitosti
13. Závěr

Bude zajištěno lehké občerstvení. Klubová restaurace bude otevřena na oběd od 12:00. Členové a jejich rodiny si musí rezervovat stůl předem. Pro rezervaci stolu volejte restauraci na číslo 0460 257 777 ještě dnes.

Vladislav Vančura:

Milovník literatury, kavalír a hrdina

Lenka Bobíková Novinky 2025

Vladislav Vančura (1891–1942) patřil k mimořádně nadaným spisovatelům, dramatikům a filmovým režisérům. Vytvořil také vlastní jazyk – spojení archaické češtiny a běžné expresivní mluvy.

Narodil se v Háji ve Slezsku a měl čtyři sestry. Otec se živil jako úředník. Než se stal lékařem a literárním tvůrcem, procházel Vančura jednou školou za druhou. Neklidně a uličnický.

Primu a sekundu vystudoval na Malostranském gymnáziu. Tercii a kvartu v Benešově, kde potkal Karla Nového, pozdějšího publicistu a dramaturga. Vančura měl kázeňské problémy, dokonce jednou s několika žáky propadl.

Rozčilovaly ho návštěvy kostela a strohost výuky. A nejen to. Sympatizoval s protirakouskými postoji, obdivoval T. G. Masaryka. Své pocity nijak neskrýval.

Navíc často vzpomínal na harmonický a šťastný život ve své rodině. Ta milovala společnost, Vančurovi každého srdečně vítali, a „jak se objevila návštěva, muselo se vystrojovat i v obdobích, kdy byla rodina v tísní. Vladislav i jeho sestry mi vypravovali, že se u nich vařivalo jako v hospodě. Celé vály švestkových knedlíků, pekáče holoubat, kuřat, masa,“ říkala manželka Ludmila Vančurová.

Střední dokončil ve čtyřiadvaceti

Rodové tradice svých předků později Vančura svérázně charakterizoval: „Pokud jsem slyšel vyprávět, byli Vančurové zarytci anebo lidé ztřeštění. Jeden z našich příbuzných nečetl od zralého věku až do své smrti nic než bibli, jiný Vančura slynul výstřední laskavostí, třetí se jaksi nekale zmocnil lodí a křižoval s ní po mořích, až byl chycen a potrestán na hrdle.“

Gymnázia Vladislava svazoala. Stal se zádušním a uzavřeným. Snad proto odešel do Vysokého Mýta, aby se vyučil knihkupcem. Načas se pokoušel i o fotografii, ale nedostal se podle svého přání na Akademii výtvarných umění. Snil tehdy, že půjde k námořnictvu a bude cestovat na velkých lodích. K námořnictvu se také přihlásil.

Dobrodružné plány ukončila matčina nemoc – kvůli ní se vrátil do Davle, kde rodiče tehdy bydleli.

Nakonec pokračoval ve studiu na gymnáziu v Křemencově ulici v Praze a střední školu dokončil opět na Malostranském. Bylo mu už čtyřiadvacet let a cítil se mezi mnohem mladšími chlapci trapně. Po střední se sice zapsal na práva, ale skončil na medicíně.

Tam našel svou vlastní cestu a v co nejkratším možném termínu studium ukončil. V té době začal také publikovat. A měl za sebou svou první lásku.

Všichni se mu smějí

„Vzpomínám na to, jak jste u vás v Benešově hrála šachy, tak krásně kombinovaným tahem jste mi brala královnu,“ pěl chválu šestnáctiletý Vladislav Vančura v roce 1907 (jeho dopisy jsou uloženy v Památníku národního písemnictví) na patnáctiletou Martu Kaufmannovou. Její otec působil jako obchodník v Benešově, Vančurův tehdy pracoval jako správce cihelny a kamenolomu v Davli.

Oba mladí lidé měli společný zájem o literaturu a o umění vůbec. Marta si kolem sebe v Benešově vytvořila jakýsi stálý okruh obdivovatelů.

S tmavovlasou, modrookou Martou to Vančura neměl lehké. On sám, skoro dítě, nemohl pochopit, proč se jeho lichotkám brání a směje se mu. Choval se plaše a jeho dopisy sice Martě lichotily, ale tím se vyčerpaly. Stejně dopadly Vančurovy stydlivé návštěvy.

Šíleně se zamiloval, vykal jí a neustále ji prosil, aby na něm v dopisech „nežádala obratnost formy“. Byla pro něj „cíl mých snů, ideál nových tužeb, příčina probdělých nocí“. O třicet let později Vančura označil Martu v klubu Přítomnosti jako svou první a největší lásku. Velké odměny se mu ovšem od ní v mládí nedostalo.

Chovala se chladně, až drze, často Vladislavovi na dopisy neodpovídala. Vedle psaní jí posílal i kresby a ona ho nehorázně zkritizovala: „Jseš k posměchu a legraci, hlavně tvé dopisy a malby činí všeobecné gaudium.“ Vančura na to dobromyslně odepsal, že „Váš smích mne sice bolí, ale neuráží“. A žádal ji, aby se mu nesmála s celou společností, neboť „to bolí slečno strašně“.

Ještě v roce 1909 ji s podpisem Lada ujišťoval o své lásce. Vztah se ovšem s přibývajícím věkem rozplynul. Ani na medicíně nezačal s láskou opěťovanou.

Ztřeštěná Milena

„Když se Vladislav Vančura usmál, zaskvíly jeho krásné zuby, ukázaly se v plné kráse, aby se pak skryly za plnými rty jeho úst, jejichž výmluvnost byla velká,“ popisoval Vančuru jeho přítel Vítězslav Nezval. Vančura vypadal pohledně a vystupoval elegantně. Fascinoval okolí už na medicíně. A to i proto, že byl starší než ostatní studenti.

Právě tam se bláznivě zamiloval do dcery známého stomatologa Mileny Jesenské, půvabné, vrtošivé medičky, která ale brzy lékařskou dráhu opustila.

Milenu studium nebavilo, ale flirt milovala. Hrála si s city vážného, přemýšlivého muže, chvilku mu milostivě slibovala všechno možné, aby jej vzápětí tvrdě odmrštila. Vančura se cítil pokořený, a když od něj definitivně odešla, uvažoval dokonce o tom, že se zastřelí. Díky přátelům tak neučinil.

Nakonec ho upoutala další žena – vysoká, nohatá, věčně hladová tmavovláška Ludmila Tuhá. A také medička.

Choval se kavalírsky

„Za nějaký čas jsem si toho studenta všimla. Nápadně vysoké klenuté čelo a ta tvář – nevěděla jsem, co mi na ní připadá pozoruhodné. Někdo mě na něho zrovna upozorňoval – hele, Lído, Vančura, to je čelo! Jméno mi zaznělo divně – trochu směšně,“ vzpomínala na svůj první dojem z Vančury Ludmila, jeho pozdější žena.

Osobně se s ním seznámila až v druhém semestru. Začal ji doprovázet, vyprávěl jí o knihách a podle Lídy se „choval pozorně, kavalírsky, mluvil krásně“. Vozili se spolu na lodičkách a povídali si. Vančura už tehdy věnoval veškerý svůj volný čas literatuře.

Vladislav byl štedrý – peníze, pokud nějaké měli, utráceli s Lídou za divadlo, občas ve vinárně. Milovali kremrole a zmrzlinu. Vančuru s Lídou Tuhou konečně potkalo vytoužené štěstí. Zklidnil se, lépe se mu dařila tvorba.

V červnu roku 1921 oba promovali a v srpnu téhož roku se vzali. Žili spolu na Zbraslavi, v podnájmu s ordinací. Čekárna tmavá, pokoje nevelké. Byt si zařídili starožitnostmi, které je vyšly levněji než nový nábytek. A právě na

Zbraslavi se Vančura často stýkal s budoucí hlavní postavou svého slavného Rozmarného léta, panem Antonínem Šůrou.

Lidi, kteří se topili, zpráskal

Na zbraslavském břehu vedl dvě plovárny jistý pan Antonín Šůra. První patřila Zbraslavskému lázeňskému klubu a vstupné v ní stálo tři koruny, „aby tam nenalezla verbež“. Na druhém břehu, na Závisti, měl Šůra svou vlastní plovárnu s pískovou pláží a s několika kabinami. Dost často se na ni chodilo zadarmo.

Šůra vybíral vstupné korunu jen tehdy, když byl v mrzuté náladě. Lidí, kteří se topili, měl plné zuby. Nesnášel neplavce, kteří lezli na hloubku, a tím riskovali. Podle Lídy „zachráněný dostal nakonec od Šůry často výprask“. Šprýmaři o Šůrovi tvrdili, že se sám koupe ve Vltavě jen jednou za sezonu, než se dá do bourání plovárny, a to že je „přírodní úkaz věstící neodkladný konec léta“.

Vančurovi plovárnu navštěvovali často. Líbila se jim i paní Kateřina Šůrová, kulatá porodní babička, která se s mužem neustále škorpila. Mladí manželé spolu byli šťastní. Podnikali výlety a samozřejmě léčili. Auto neměli, Vančura navštěvoval leckdy pacienty na kole, na rozdíl od paní Ludmily, která si podle vlastních slov vedla na kole „jako vozembouch“.

Facka z druhé strany

Jako lékař Vančura pracoval poctivě. Ludmila Vančurová vzpomínala, jak je na Zbraslavi ve 20. letech navštívil pár středních let. Žena měla spodní čelist úplně nakřivo a bolestně mrkala. Muž tvrdil, že se „jaksi trochu nedohodli a hlava se jí nějak zakroutila“.

Vladislav pacientku prohlédl a poté prohlásil, že v takovémhle zapeklitém případě je často nejlepší různé řešení – dát pořádnou facku z druhé strany. Nebohý občan se nato rozplakal a pravil: „To byste musel, pane doktore, sám, já to dokážu jen ve vzteku!“

Naštěstí Vančura zcela „po doktorsku“ čelist napravil, za což se mu dostalo díky v podobě zdvořilého výroku pacientky: „Dobrýtro, milostpane, já prve ani nepozdravila!“

Své lékařské zkušenosti zúročil Vančura i ve svém skvělém díle, například v povídce Chirurgie v Luku královny Dorotky.

Lékař a spisovatel měl na celoživotní partnerku štěstí, s Ludmilou žil harmonicky a velmi se milovali. Ona sama popsala jejich společný život ve vzpomínkové knize Dvacet šest krásných let.

Na Zbraslavi navštěvovali manžele přátelé – například Jaroslav Seifert. Vladislav vedle vlastního „doktorování“ pracoval i jako lékař okresní nemocenské pokladny. Soukromí, platící pacienti mu často dávali dárky – goblén, pero, porcelánové misky. Časem se Vančurovi přestěhovali do většího bytu.

Nakonec zakotvili v roce 1924 ve vlastním domě, který jim projektoval architekt Jaromír Krejcar, jeden z manželů Mileny Jesenské. To už měli i auto.

Komunisté jej vyloučili

Vladislav Vančura nepůsobil jen jako lékař. V roce 1920 se stal spoluzakladatelem Devětsilu. Z toho později vystoupil. V Devětsilu získal nové přátele – Karla Teigeho, Vítězslava Nezvala a mnohé další. O rok později vstoupil do Komunistické strany Československa.

Nezůstal v ní dlouho.

V roce 1929 podepsal se šesti dalšími umělci Manifest sedmi, kdy kritizoval nové Gottwaldovo vedení – to tehdy přistoupilo pod tlakem Komunistické internacionály k teorii třída proti třídě, tedy vyhlásilo radikální postupy v praktické politice. Poté Vančuru komunisté vyloučili.

Nadále se, jako ostatně celý život, věnoval levicovému uměleckému proudu, publikoval v mnoha časopisech – v Červnu, Kmeni, Hostu.

Psal divadelní kritiky, v Národním osvobození nahradil Jindřicha Vodáka, který odešel do jiného listu. Miloval film a věnoval se i režii. Natočil se Svatoplukem Innemannem v roce 1932 studentské drama Před maturitou. O rok později Na sluneční straně, v roce 1934 využil i neherce ve filmu Marijka nevěrnice.

Nejslavnějších filmů, které vznikly na základě jeho románů, se ovšem nedožil – Vlácilovy Markety Lazarové (1967) a Menzelova Rozmarného léta (1967).

Manželka jej i léčila

Kvůli svým aktivitám Vančura po čase opustil ordinaci a začal se věnovat literatuře. A také rád cestoval. Jeho žena ve své práci pokračovala. Spisovatel Jaromír John na Vančurovu ženu vzpomínal: „Ve zbraslavském domě Vladislava Vančury zazněl telefon. Slyšíme paní Lídu, kterák hovoří: A má to dítě teplotu?“

„Za malou chvíli zarachotí závěs garáže. Pak slyšíme s Vladislavem motor, a že po příkrém svahu prudce zasvištělo auto. Vladislav případ komentoval: Slyšíš? Lída jede k nemocnému děcku. A tak jezdí ve dne v noci! Bez oddechu! To se jmenuje práce! A co my dva? Kouříme, povalujeme se po pohovkách a trousíme své rozumy.“

V té době už měli Vančurovi dceru Alenu. Lída, ač nerada, léčila i svého muže. Trpěl angínami a jednou se mu utvořily abscesy (chorobné dutiny vzniklé zánětem a vyplněné hnisem). Manželka mu je sama musela otevřít. Po zákroku si Lída „musela honem lehnout na zem, protože jsem cítila, že jinak omdlím“.

Také manželovi vytýkala, že příliš kouří. Samozřejmě kouřil dál. Léčila i malou Alenku, která často postonávala. Svou práci by nemohla zastat, kdyby neměla hospodyni Růženu. Vančura psal a psal. Občas se ženou navštěvovali kavárnu Metro v Praze a vinárnu U Šupů. Vančura se stal čelným představitelem levicové fronty, psal dramata a režíroval. A také se účastnil slavných pátků u Karla Čapka.

U Čapka

„Čapek nad svými hosty starostoval. Hlídal každému jeho oblíbený koutek i dietu, zajímal se o jejich práci a nesnáze. Skoro dozíral na pravidelnou docházku a omlouval, jak z katedry, nepřítomné,“ tak charakterizoval Čapkovy pátky František Langer. Vladislav Vančura byl jejich pravidelným hostem a svědčil v Čapkův prospěch i v roce 1926 po takzvané Silvestrovské aféře.

Tehdy nechal Čapek na Silvestra známými herci karikovat tři politiky: Karla Kramáře, Antonína Švehlu a Jana Šrámka. V pátkárně, jak se říkalo pokoji, v němž se přátelé scházeli, se debatovalo, hosté popijeli borovičku a slivovičku, jedli chlebičky. Ženy na pátky nesměly. Elegantní, stíhlý Vančura byl skvělý debatér. Ludmila byla na jeho literární úspěch hrdá, stejně jako dcera Alena.

Šťastný manželský svazek ukončil až květen 1942.

Pana doktora zastřelili

„V noci slyším hulákání. Jak jsem otevřela, vrazili dovnitř dva chlapi. Kde je váš muž? Seděl na lůžku. Beze slova jsme se na sebe podívali,“ líčila Ludmila Vančurová zatčení svého manžela. Bylo to 12. května 1942. Počítal s tím a věděl proč.

Stanul v letech 1941–1942 v čele Národního revolučního výboru inteligence. Připravoval mimo jiné i znárodnění Barrandova. Legálně přednášel, stal se členem Sboru filmových lektorů. V roce 1940 jej sám Goebbels pozval do Německa. Vančura nepřijal. Stejně tak odmítl německý návrh, aby sepsal scénář pro film o Bedřichu Smetanovi. Ilegálně psal pro Rudé právo.

Na konci roku 1941 cítil, že se blíží konec. Ještě stačil projektovat socialistickou encyklopedii spolu s Ladislavem Štollem.

Jeho tušení se vyplnilo. Po zatčení jej 1. června 1942 zastřelili. Před půlnocí toho dne ve zbraslavském domě zazvonil telefon. Zvedla jej hospodyně. Poté se koktavě a vyděšeně obrátila na svou paní: „Pana doktora zastřelili.“ Zdrčená Ludmila hrůznou zvěst komentovala: „To byl konec. Konec našich dvaceti šesti krásných let.“ Vančurův život skončil v 18 hodin 45 minut v Kobylisích.

Dcera se potatila

Alena Santarová, rozená Vančurová (4. srpna 1923 Praha – 15. května 1967[44] Praha), byla česká spisovatelka literatury pro děti a mládež.

Vančurova dcera Alena se stala také spisovatelkou.

Absolvovala gymnázium na Zbraslavi. Aby unikla totálnímu nasazení, tak ji po popravě otce, díky Jindřichu Plachtovi a Jindřichu Honzlovi, zaměstnali jako herečku.

Po válce absolvovala v Paříži dva semestry Vysoké filmové školy. Poprvé se vdala za Bořivoje Zemana v roce 1949. Brzy se rozvedla. Později si vzala architekta Jindřicha Santara.

Psala pro nejružnější periodika, pracovala jako redaktorka v nakladatelstvích Albatros a Československý spisovatel. Také navázala na opomíjenou dívčí literaturu – např. román Kát'a, Katrin, Katynka.

Ludmila Vančurová, rozená **Tuhá** (14. ledna 1897 Praha^[1] – 7. prosince 1983 Praha^[2]), byla česká lékařka, manželka spisovatele Vladislava Vančury, o kterém napsala vzpomínkovou knihu.

Virus Marburg z Afriky znovu na scéně. Smrtící hrozba pro celý svět

14. 11. 2025 Tyden

Nejméně devět lidí se na jihu Etiopie nakazilo krvácivou horečkou marburg. Informovala o tom agentura Reuters s odvoláním na šéfa Světové zdravotnické organizace (WHO) Marburg je skoro rozsudek smrti

Marburg má až 88procentní smrtnost a bývá řazen do skupiny filovirů, kam patří i virus ebola, který v Africe způsobil několik epidemií. Na rozdíl od eboly však proti marburgu neexistuje antivirová léčba ani vakcína. V současnosti se vyhodnocují experimentální léčebné postupy. Nemoc přenáší druh kaloně, zvířete podobného netopýru, na primáty žijící v jeho blízkosti včetně člověka.

Virus objevili vědci v roce 1967 v laboratoři farmaceutické firmy v Marburgu v německé

spolkové zemi Hesensko. Dostal se tam v krvi nakažených pokusných opic z Afriky.

Poznámka k dnešní situaci.

Zdeněk Beneš

Tak začínám mít tak trochu pocit, že soudruh rozvědčík momentálně usalašený na Pražském hradě buď nezná ústavu nebo nám tu tak trochu zkouší takový svůj malý puč, kterým se snaží přepisovat volební výsledky nebo minimálně nástup nové vlády co nejvíce oddalovat. Zřejmě ještě není na ministerstvech vše důkladně uklizeno a v mnohých vládních kancelářích, patrně ještě nejsou instalovány nové almary, které za tu čtvrt miliardu nakoupil Rakušan...

Asi by měl někdo tomu, kdo před těmi více než 35 lety stál tak pevně a neochvějně na stráži socialismu a míru připomenout, že programové prohlášení vlády nepíše a nepředkládá prezident, ale jím pověřený člen vítězné strany, který je schopen pro svou vládu získat důvěru poslanecké sněmovny a kterého díky tomu jmenuje dle zavedené a respektované zvyklosti premiérem.

Je tedy zcela mimo mísu, pokud si nějaké bývalá zelená komunistická guma diktuje, jaké důrazy a jaké vazby musí toto programové prohlášení obsahovat a zda jí tam chybí před kým se máme hrbít a na koho plivat. A hodně mimo onu mísu je i to, žádat řešení možného střetu zájmů po někom, kdo tím premiérem jmenován ještě ani není a je otázkou, zda při rozvědčíkově ochotě vůbec kdy jmenován bude...

Myslím, že se pokud se Pávek honem rychle neprobere, měli bychom mu jako občané kteří si přáli ukončení vlády ukrajinského premiéra Fialy dát jasně najevo, že Ústava České republiky platí pro každého! Tedy i pro marketingový produkt na kterém sice tak hezky vyniknou ty obleky, ale to je tak vše. To ale u člověka který se může pochlubit tou úžasnou 107 a nedokáže víc, než překoktat cizí text, asi zas tak nepřekvapuje. Nicméně ta ústava fakt platí i pro něj a to navzdory tomu, že mu jeho kroky s největší pravděpodobností diktují různí ti Kolářové a Rychetští, kterým ty výsledky voleb určitě fakt nechutnaly a kteří si tu novou vládu přeji asi tak, jako podebraný palec nebo bolavý zub.

Starý, velmi unaveně vypadající pes se mi nedávno zatoulal do dvora. Byl dobře živený a podle pěkného obojku a čistoty kožichu bylo zřejmé, že o něj bylo dobře postaráno. Kývajíc přátelsky ocasem a s hloupým úsměvem, jaký umí jenom psi, přišel pokorně za mnou a nechal se pohladit po hlavě. Celý šťastný, že jsem ho neodmítl, se oklepal a sledoval mě domů. Krácel pomalu po chodbě, pouze očichal nabídnutý pamlsek, lehnul si na koberec do kouta a za chvíli už spal. Po hodině spánku se postavil, oklepal, a znovu přátelsky přítom vtříc ocasem odkráčel ke dveřím. A já jsem ho pustil ven. Příští den se vrátil, znovu mě pozdravil na dvoře, šel dovnitř na stejné místo a v koutě zase asi hodinu spal. Tohle se opakovalo po několik týdnů...

Celý zvědavý jsem napsal a připnul mu na obojek kousek papíru se vzkazem: „Rád bych zjistil, kdo je majitelem tohoto nádherného a milého psa, a zeptal se, jestli víte, že skoro každé dopoledne váš pes přijde do mého domu a hodinu se tu vyspí?“

Následující den se pes přišel vyspat s odpovědí připevněnou na obojku: „Jmenuje se Nero a žije v rušné domácnosti se šesti dětmi, dvě z dětí jsou mladší tři let... snaží se jenom odpočinout a vyspat se. Mohla bych s ním zítra přijít i já?“

KLIMA: USA obracejí o 180 stupňů

Milan Smutný 7. srpna 2025

Zprávu pod názvem Kritický přehled dopadů emisí skleníkových plynů na ochranu klimatu USA vydalo ministerstvo 23. července

Ministerstvo energetiky USA vydalo výbušnou analýzu, jež se distancuje od tvrzení o škodlivosti skleníkových plynů a jejich podílu na klimatické změně. USA se tak zbaví dekarbonizačních regulací, což ještě více izoluje zelenou ideologii EU.

V úterý 29. července vybuchla ve Washingtonu bomba, i když jen obrazně. Způsobilo ji vydání vědecké zprávy ministerstva energetiky USA (DOE), která se rozhodně distancovala od 16 let starých závěrů americké Agentury pro ochranu životního prostředí (EPA), pod tehdejšími názvem „Zjištění o ohrožení“, že šest skleníkových plynů, včetně oxidu uhličitého a metanu způsobuje světovou změnu klimatu nebo k ní přispívá a ohrožuje veřejné zdraví a blaho. EPA s novým šéfem se k nové zprávě DOE jako vládní orgán připojila. Nová fakta a data totiž ukázaly, že závěry EPA z roku 2009, jimiž se od té doby řídila legislativa USA, jsou zastaralé a zkreslují důkazy o vlivu emisí oxidu uhličitého na klima.

Vědecky recenzovanou zprávu pod názvem „Kritický přehled dopadů emisí skleníkových plynů na ochranu klimatu USA“ vypracovalo v zadání ministra energetiky Chrise Wrighta bez jakéhokoli politického zadání či ovlivňování od letošního dubna pět vědců světového významu, kteří jsou renomovanými akademiky a nezávislími odborníky z různých oborů souvisejících se současnou klimatologií. Spojili se v Pracovní skupinu pro ochranu klimatu (CWG) Ministerstva energetiky USA. Jsou jimi: John Christy, Judith Curryová, Steve Koonin, Ross McKittrick a Roy Spencer (zde odkaz na jejich životopisy). Veřejnost může předkládat připomínky do 60 dnů na webové stránce regulations.govpod číslem dokumentu DOE-HQ-2025-0207. Po zapracování všech validních a zveřejněných připomínek pracovníci EPA vydají nová pravidla enviromentální politiky USA.

V průvodním slovu 141stránkové zprávy ministr energetiky Wright, kterého prezident USA Donald Trump pro tuto náročnou funkci vybral proto, že je zkušeným energetickým expertem, napsal: „Zjistil jsem, že mediální pokrytí často zkresluje vědecké poznatky. Mnoho lidí – dokonce i těch, kdo to myslí dobře – si odnáší přehnané nebo neúplné informace o změně klimatu“ ... „Pro zajištění transparentnosti jsem požádal různorodý tým nezávislých odborníků, aby shrnuli současný stav klimatologie se zaměřením na její vztah k Spojeným státům. Tyto autory jsem nevybral proto, že bychom se vždy shodovali – to ani zdaleka není pravda. Ve skutečnosti se nemusí vždy shodovat ani mezi sebou. Vybral jsem je však pro jejich důslednost, upřímnost a ochotu přispět k diskusi. Neměl jsem žádný vliv na jejich závěry. To, co budete číst, jsou jejich slova, vycházející z nejlepších dostupných údajů a vědeckých hodnocení.“ Jak dále ministr sdělil, „abychom mohli napravit kurz, potřebujeme otevřenou, respektující a informovanou debatu. Proto vyzývám veřejnost, aby se k této zprávě vyjádřila. Poctivá kontrola a vědecká transparentnost by měly být jádrem naší politiky.“

Ve stručném shrnutí celé zprávy se o dokumentu konstatuje: 1) Přezkoumává vědecké jistoty a nejistoty ohledně toho, jak antropogenní emise CO2 a dalších skleníkových plynů ovlivnily nebo

ovlivní ochranu klimatu, extrémní povětrnostní jevy a metrické ukazatele společenského blahobytu v USA. 2) Posuzuje krátkodobé dopady zvýšených koncentrací CO2, včetně zvýšeného růstu rostlin a snížené alkalinity oceánů. 3) Vyhodnocuje data a prognózy týkající se dlouhodobých dopadů zvýšených koncentrací CO2, včetně odhadů budoucího oteplování. 4) Zjišťuje, že tvrzení o zvýšené frekvenci nebo intenzitě hurikánů, tornád, povodní a sucha nejsou podložena historickými údaji USA. 5) Tvrdí, že oteplování způsobené CO2 se jeví jako méně škodlivé pro ekonomiku, než se obecně předpokládá, a že agresivní politiky zmírňování by se mohly ukázat jako více škodlivé než prospěšné. 6) Má potíže s tím, že politická opatření USA budou mít podle očekávání neznatelně malý přímý dopad na globální klima a jakékoli účinky se projeví až s velkým zpožděním.

Každý, kdo se chce přesvědčit o přístupu jmenovaných vědců v uvedeném dokumentu, může si přečíst například články Dr. Roye Spencera, či profesorky Judith Curryové, kteří nezastírají, že se všech pět autorů ne vždy na závěrech shodlo a také to ve zprávě vyjádřili. J. Curryová v hodnocení své práce na dokumentu mj. napsala: „*Klimatická změna je reálná a zaslouží si pozornost. Není však největší hrozbou, které lidstvo čelí. Tou je globální energetická chudoba. Jako člověk, který si cení dat, vím, že zlepšení lidských životních podmínek závisí na rozšíření přístupu k spolehlivé a dostupné energii. Klimatická změna je výzvou, nikoli katastrofou. Ale chybná politika založená spíše na strachu než na faktech by mohla skutečně ohrozit lidské blaho.*“ Současně dodala své doporučení vědcům zabývajícím se klimatem: „*Přijměte komplexnost vědy o klimatu a uznávejte nejistotu a neshody. Přestaňte prosazovat falešný 'konsensus' a přestaňte hrát politické hry s vědou o klimatu. Konstruktivně se zapojte do dialogu, který se snaží podpořit DOE a zpráva CWG, a to ku prospěchu objektivní fyzikální vědy v otázce klimatu.*“

Dokument vlády USA okamžitě vyděsil stoupence klimatické hysterie a členů klimaticko-průmyslového komplexu hlavně v Evropské unii. Tento politicko-lobbistický spolek vyvoláním klimatické hysterie a strachu zejména za posledních 10 let ve vedení Evropské unie a v 27 členských zemích zdůvodnil nutnost *konečného řešení* dekarbonizace s nulovými emisemi do roku 2050. Ve výsledku zelená regulace hlavně v energetice a energeticky náročném průmyslu přinesla obrovskou vlnu deindustrializace v EU s masivním přesunutím výroby hlavně do Číny, která EU i další země Západu učinila drtivě závislými na svých zelených technologiích a surovinách. Zároveň pokračuje chudnutí obyvatelstva zemí EU povinnými emisními poplatky. Ty se naopak staly zdrojem stamiliardových (v eurech) zisků zelené lobby hlavně v podobě instalačních a provozních dotací do dominantních solárních a větrných elektráren. Je také příznačné mlčení i českých mainstreamových médií a seriózního zpravodajství o tomto přelomovém vládním dokumentu USA, který nemění jen dekarbonizační narativ ve Spojených státech, ale bude mít zásadní dopad na celý svět.

A co tedy pramení z nových závěrů DOE a EPA? Původní závěry EPA z roku 2009 o ohrožení skleníkovými plyny vlastně americká vládní agentura nekriticky převzala ze studií sestavených Mezivládním panelem OSN pro změnu klimatu (IPCC), nikoli z vlastních vědeckých hodnocení.

Už i mediálně masivně propagované tvrzení, že „97 % světových vědců“ prý souhlasí s tím, že člověk je klíčově odpovědný za změnu klimatu, je nesmysl. Existují tisíce vědců, kteří s tím nesouhlasí. Tak kdo je všechny spočítal? Nebo by se o vědeckých závěrech snad mělo hlasovat v souladu se zájmy vládnoucích politiků a lobbistů?

Avšak 32 z 33 modelů, které panel OSN použil a EPA v roce 2009 a později přebírala, zásadně nadhodnotilo trendy oteplování, což je základní argument, proč takové modely nemohou řídit energetickou a enviromentální politiku. Tyto modely opomíjejí analýzy přírodních faktorů, jako je sluneční aktivita, které hrají podstatnou roli v neustálé proměnlivosti klimatu na Zemi. To věrohodně zpochybňuje tvrzení, že oteplování v poslední době je způsobeno převážně lidskou činností. V minulých dnech to velmi trefně zhodnotil přední český meteorolog RNDr. Milan Šálek ve svém blogu pod titulkem Boj evropské unie proti oxidu uhličitému nemá smysl. Je to ovšem v Česku a EU jeden z malé řady disentních hlasů příslovečně „volajících na poušti“ po racionalitě, důkazech a faktech a odmítající klimatickou krizi, kterou mimochodem se takto výslovně neodvážily zmínit ani zprávy IPCC.

Jak ukazuje například nedávná americká studie, fakta popírají tvrzení o dlouhodobém nárůstu či četnosti a intenzity hurikánů a tornád navzdory vyšším koncentracím skleníkových plynů. Škody způsobené těmito událostmi sice vzrostly, ale z velké části je lze přičíst spíše zvýšenému rozvoji v ohrožených oblastech než silnějším bouřím samotným. Když si lidé na pobřeží Floridy staví domy za miliony dolarů namísto domů za statisíce dolarů, způsobí stejná bouře větší škody. Na rozdíl od hrozivých varování může mírné oteplování a zvýšená hladina CO2 přinést naopak čisté konečné výhody, včetně snížení úmrtnosti způsobené chladem, prodloužení vegetačních období a zvýšení produktivity zemědělství. Důkazy naznačují, že mnoho rostlinných a živočišných druhů prokazuje pozoruhodnou odolnost a přizpůsobivost změnám prostředí, což zpochybňuje předpovědi o rozsáhlém kolapsu ekosystémů.

Společenské náklady uhlíku v bilionech eur a dolarů, které se používají v analýzách nákladů a přínosů k ospravedlnění rozsáhlých regulačních zásahů, naopak zásadně přeceňují přínosy z pochybného snížení klimatických změn v budoucích letech. Opírají se o spekulativní předpoklady a jsou velmi citlivé na vstupní parametry. Zásadním problémem je, že se staly politickým nástrojem zelené ideologie s následným přerozdělováním zisků do kapes zelené lobby. Alarmistická rétorika a klimatická hysterie přinášejí také velmi nebezpečnou indoktrinaci mladé generace s extrémními stanovisky typu, „kvůli klimatické změně nechceme mít děti“.

Ideologicky motivovaná politická opatření hrozí podkopat dostupnost a přijatelnou cenu elektřiny i plynu a tím už široce poškozují hospodářskou prosperitu, aniž by přinesly skutečné enviromentální nebo společenské výhody. Místo toho by politické elity měly upřednostňovat empirické důkazy, technologické inovace a adaptivní strategie, které podporují hospodářský růst. Tak, jak neustále zdůrazňuje například William Nordhaus, který v roce 2018 získal Nobelovu cenu „za integraci změny klimatu do dlouhodobé makroekonomické analýzy“, s tím, že náklady na adaptaci lidstva jsou nesrovnatelně nižší než na (marný) boj se změnou klimatu.

Americké administrativy předcházející vládě Donalda Trumpa také vydávaly hodnotící zprávy o klimatu (NCA). Ale jak popsal už v roce 2022 vědec Robert Pielke jr. ve svém článku Dezinformace Bidenovy administrativy o klimatu zabalené v NCA jako „věda“ byly řízeny politickými zájmy. NCA je totiž další klíčový dokument, podle něhož Kongres USA tvoří zákony a přiděluje prostředky na investice a výzkum. Všechny tyto revidované dokumenty potvrzují zásadní odchod i odstup administrativy Donalda Trumpa od zelené ideologie ihned poté, co se prezident ujal moci. Hned v lednu 2025 podepsal výkonný příkaz č. 14162 „America First“, jímž zahájil roční proces odstoupení od Pařížské klimatické dohody z roku 2015 a současně USA zastavily finanční příspěvky do struktur Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu. Washington zmrazil veškeré americké platby do Zeleného klimatického fondu a dalších mezinárodních klimatických fondů. Trumpův kabinet oznámil, že nový plán snižování emisí (tzv. NDC) k listopadovému IPCC summitu COP30 v Brazílii nepředloží a možná se delegace USA jednání vůbec nezúčastní.

Nedávno ministr energetiky Wright varoval šéfa Mezinárodní agentury pro energii (IEA) Fatiha Birola, že USA by mohly vystoupit z IEA, pokud tato agentura nezmění svou praxi zkreslování údajů v zájmu stoupenců klimatického kultu, kteří chtějí předstírat, že solární a větrná energie jsou stejně spolehlivé a účinné jako fosilní paliva a jaderná energie. Wright pranýřoval výroční zprávu IEA World Energy Outlook (WEO), která se dříve označovala za „zlatý standard energetické analýzy“. Ta vyhlásila „věk zelené elektřiny“ a předpovídá, že poptávka po všech třech fosilních palivech dosáhne vrcholu před rokem 2030 a poté půjde trvale dolů. Tato prognóza je v ostrém kontrastu s výhledem OPEC, který předpokládá, že poptávka po ropě do roku 2050 vzroste na 123 milionů barelů denně, což je nárůst z dnešních přibližně 105 milionů barelů denně. Kromě toho je zřejmé, že čísla IAE nezohledňují energeticky náročná datová centra umělé inteligence (AI). Je pravděpodobné, že jich bude postaveno docela hodně a všechna budou vyžadovat stálý zdroj velkého množství energie, kterou zelená energie nemůže dodat.

Na začátku srpna ministerstvo vnitra USA ukončilo pronájem vhodných oblastí pro budování nových větrných elektráren. Jak sdělilo ve zveřejněné zprávě, „ukončením těchto oblastí pro využití větrné energie chráníme naše pobřežní prostředí a místní ekonomiky před nekontrolovaným rozvojem a zároveň zajišťujeme, aby naše energetické sítě nebyly podpořeny nespolehlivými a dotovanými zdroji energie.“

Principiální návrat vlády USA k energetické bezpečnosti a cenové dostupnosti ve vši brutalitě odhaluje naprostou neúnosnost ideologicky pojaté dekarbonizační politiky EU, která dostala v roce 2019 název Green Deal, aneb Zelená dohoda pro Evropu. Ovšem kdo takovou dohodu podepsal, proč a za jakých podmínek (samozřejmě bez jakýchkoli analýz a studií proveditelnosti a dopadů) jménem 450 milionů obyvatel 27 zemí EU? Ale ruská válka proti Ukrajině vedená od února 2022 dovedla občany EU i řadu politiků k pochopení, že naše bezprostřední energetická bezpečnost je mnohem důležitější než jakákoli jednostranná zelená agenda na záchranu světa před možným oteplením až za 75 let.

Naprostou neuváženou závislost na importu energetických zdrojů z Ruska, které agilně a sponzorsky podporovalo zelenou agendu hlavně v Německu, umožnila Rusku zaujmout vyděračský postoj. A po složitém, drahém a zčásti ne zcela úplném vymanění se z drtivé energetické náruče „ruského medvěda“ země EU dobrovolně a dokonce zčásti apaticky vlezly do chřtánu čínského draka. EU svou skoro naprostou závislostí na dodávkách zelených technologií a surovin z Číny vlastně podporuje úhlavního ekonomického, politického a později zřejmě i vojenského rivala USA. Přitom bez vojenského zajištění Spojenými státy si Evropa svou bezpečnost neumí představit. Ani kdyby její země investovaly do obrany ze svých rozpočtů 5 % HDP.

Bohužel, po 30 letech neúnavné propagandy propojené s lobbistickými zájmy podnikavců s občasnými zdroji energie je zelená agenda stále pevně zakotvena v myšlení evropských vlád. Ovšem stoupající životní náklady, deindustrializace a ztráta kvalitních pracovních míst spolu se stoupající nestabilitou elektrické sítě vinou likvidace točivých turbínových zdrojů jsou v očích občanů EU a samozřejmě i voličů stále méně přijatelné. Bezprecedentní blackouty ve Španělsku na konci dubna i na začátku července v Česku přinesly velké škody, zatímco zelené politiky za biliony eur snažící se kontrolovat klima jsou ve své podstatě neúčinné.

A co se v oblasti klimatické politiky děje v malé zemi uprostřed Evropy? Až na výjimečný podpis dohody s korejskou KHNP o budování dvou nových velkých jaderných reaktorů v Dukovanech, vláda ČR a parlament zavírají předčasně uhelné zdroje bez reálné náhrady jedou v zajetých kolejích ve prospěch zelené lobby. V Česku vláda a parlament odsouhlasily nové zákony zajišťující další rozmach občasných zdrojů energie (Lex OZE 1 až 3) či tzv. zákon o akceleračních zónách, který nejenže stanoví tvrdě krátké termíny pro realizaci nových solárních a větrných zdrojů, ale zároveň láme odpor místních zastupitelstev, protože instalace nových OZE nebude vyžadovat ani změnu územního plánu. Obecním a městským úřadům nezbude než se případně soudit. Vláda rovněž schválila návrh ministerstev životního prostředí a průmyslu a obchodu na zásadní podporu výrobu bioplynu. Česká pole tak místo potravin budou ve zvýšené míře produkovat plodiny pro přeměnu na energii. Když je nyní za blízkým horizontem ledna 2027 nasazení nových emisních povolenek, které domácnostem zásadně zdraží topení uhlím a plynem, všem pak benzín a naftu, což vše zřejmě znovu zvýší inflaci na dvoucifernou úroveň, Česko nyní nemá podle vyjádření ministra životního prostředí Petra Hladíka (KDU-ČSL) v TV Prima sílu prosadit v Evropské unii odklad či dokonce zrušení zavedení těchto emisních povolenek ETS2.

Chcete snad ještě lepší srovnání, co činí vláda USA odstraněním nesmyslné zelené regulace a návratem k tržním podmínkám ve prospěch prosperity svých firem a občanů a jak se vláda ČR oportunisticky, konformně a alibisticky s neuvěřitelným časovým posunem ve vnímání trendů ve světě veze na již skomírající vlně unijní zelené ideologie založené na dotacích odcizených lidem z kapes?

Kulový blesk:

Dodnes vědecky neobjasněný fenomén

Petr Matura

Fenomén zvaný kulový blesk doposud není dostatečně prozkoumán a vysvětlen. Popisován je většinou ve tvaru koule nejrůznějších velikostí, od malého hrášku až do objektu o průměru několika metrů. Obvykle ale údajně bývá velký jako pomeranč až fotbalový míč.

Často je spojován s bouřkami, avšak tento jev je delší než blesk trvajícím pouhý zlomek sekundy.

Velká různorodost

Vědecky doposud nebyl popsán a ani se jej nepodařilo laboratorně vytvořit, a to na rozdíl od blesků. K dispozici jsou pouze výpovědi očitých svědků. Jejich svědectví se však často liší.

Lidé po jeho spatření rovněž popisují i poměrně širokou škálu barev, nejčastěji jasně svítivě bílou, také ale žlutobílou, žlutou až oranžovou, respektive načervenalou až červenou, temně rudou, ovšem například též modrou nebo fialovou.

Kulový blesk bývá obvykle nehučný, někdy ovšem může vydávat i tiché, bzuchivé a vrčivé zvuky nebo lze zaslechnout popraskávání připomínající drobné elektrické výboje.

Předmět zkoumání

V polovině 20. století se problematice zkoumání kulového blesku věnoval například sovětský experimentální fyzik Pjotr Leonidovič Kapica (1894–1984).

Podle jeho názoru se jedná o plazmatický útvar, jenž se tvoří v průběhu bouřky vlivem silného elektromagnetického záření. Toto vysvětlení však vůbec neobjasňuje skutečnost, proč se kulový blesk v některých případech objevuje i za zcela jasného počasí...

Celá řada teorií

Další názory na tento zvláštní jev se pohybují od hypotézy ohledně neobvyklé chemické reakce až po kupříkladu optický klam způsobený krátkým elektrickým výbojem, například při bouři.

Ovšem v případech, kdy kulový blesk vnikne do bytu a zničí veškeré zařízení, si s touto teorií optického klamu pravděpodobně nevystačíme...

Nevyzpytatelné chování

Tato ohnivá koule dokáže bez poškození projít zdí, oknem nebo rovněž i elektrickou zásuvkou. Nepřitahuje ji ani teplo, ani kov, jak se dříve původně předpokládalo.

Pro svoje „návštěvy“ si vybírá skutečně možné i nemožné cesty, někdy předměty kolem sebe doslova zdevastuje, často ovšem nikoli... Veškeré otazníky ohledně kulového blesku zůstávají i nadále nedorozřešené.

Pan Švehla z Modrých hor podotkl:

Kulový blesk jsem osobně sice neviděl, ale viděl jsem jeho následky. Blesk otevřeným oknem navštívil interiér zánovního domu, zakroužil po několika místnostech a zase dům oknem opustil. Nic nezničil, ale veškerá elektrická instalace, dráty, vypínače, jističe vyletěly ze zdí na podlahu. Jistě radostná podívaná pro majitele. Nezapomínat, že v CZ se elektrické vodiče zadlabávají do stěn pod omítku. G.

Umřela pánovi manželka.

Zavolal lékaře. Proč jste nezavolal mne, doktora, dřív? Neříkala Vám snad, že jí je špatně? Co by ne, říkala. Ale upřímně, pane doktore, komu je dnes dobře?

Řekli nám: „Kulaci, měli jste se nažrat dřív!“ Tehdy je máma proklela

Barbora Šťastná

Rodina Jany Karpíškové po čtyři staletí hospodařila na statku na Hané. Kolektivizace ve spojení se sousedskou závistí prosperující hospodářství zničila během několika let. Rodina skončila v domě, kterému Jana Karpíšková dodnes neřekne jinak než „hnusná kůča“.

Na léto 1945 vzpomíná Jana radostně – hlavně kvůli návratu otce z koncentračního tábora, kde byl vězněn za poslech zahraničního rozhlasu. Znovu začal hospodařit a Odrlice ožily oslavami a slavnostmi. Rodině se dařilo. Statek o třiceti hektarech s dvanácti kravami a dvěma koňmi patřil k největším v okolí. Otec Josef Nepustil, národní socialista, rád pomáhal místním malorolníkům. Jenže v očích některých z nich mu to jen přitěžovalo. Jeho žena Zdeňka byla vždy dobře oblečená, jezdila autem do divadla a vyjížděla bryčkou, což bylo některým trnem v oku. Malá Jana si toho všímala: „Byli tam komunisti a ti prostě záviděli. Za války ne, to drželi hubu, vždycky k nám lezli, když něco potřebovali.“

Po převratu v roce 1948 se situace pro Nepustilovy začala zhoršovat. Velkým statkářům prikazovali stále vyšší odvody, které nebylo možné splnit. Rodině postupně zabavovali zemědělskou techniku a zároveň jim ukládali pokuty za nesplnění dodávek. Statek se propadal do dluhů, až nakonec otec v listopadu 1950 skončil ve vězení.

V roce 1952 dostali příkaz k vystěhování. Mohli si vzít jen základní nábytek a pět slepic. Do Českých Kopist je doprovodila StB. V zchátralé přízemní budově začaly těžké časy bez potravinových lístků, uhlí a šatenek. Matka Zdena pracovala jako dojička a každý den kradla trochu mléka a plodiny, aby rodinu zachránila před hladověním. Z dopisů se Jana dozvídala, jak komunisti v Odrlicích zanedbávali zvířata, a jejího jezevčíka zabili, aby ho nemuseli krmit. I když měli zakázáno se vracet, Jana tam každé prázdniny jezdila za kamarádkou.

V roce 1953 byl zrušen přidělový systém, což Nepustilovým přineslo určitou úlevu – víc už jim vzít nemohli. Otec se vrátil z Jáchymova až v roce 1956, úplně zlomený. Půdu v Odrlicích jim vrátili až po roce 1989 a Jana ji vlastní dodnes. Do Odrlic se ale nevrátí: „Společenský život na vsi skončil s tou komunistickou závistí.“

Článek pro vás připravila Barbora Šťastná, odkaz najdete v komentářích.

<https://magazin.pametnaroda.cz/doba/kolektivizace/rekli-nam-kulaci-meli-jste-se-nazrat-driv-tehdy-je-mama-proklela>

Tamaraza článek dodala

Zkusím to shrnout. Nejdříve byli jen sedláci. Potom se násilně pole, lesy, statky těm sedlákům ukradli a vytvořila se násilně JZD družstva a hospodařilo se kolektivně. To ještě šlo a máslo vonělo stejně krásně jako pomletá káva. Už jen podle vůně těch potravin bylo poznat, že ty potraviny jsou kvalitní.

Pak komunisté předali moc do rukou svých "jakoby" odpůrců, disidentů, chartistů. A chartisté se postarali o to, aby všechny chovy dobytka, drůbeže těm jezeďákům vybili. Nyní postupně tráví všechny ryby v řekách a rybnících. A to jen proto, aby se Češi museli spoléhat na dovoz z Argentiny, Chile a jiného zapadáková a aby se vůbec museli doprošovat, aby časem vůbec nějaké jídlo jim někdo dovezl, když přijde sucho či mráz. Z Čechů zahrádkářů, sadařů, kutilů postupně dělají závislé, nemocné otroky. Jenže, problém je ten, že jsme k tomu dali svůj souhlas! Je to jako s tou německou velkoříší. Hitler si z nás také chtěl udělat závislé

otroky. Jenže to nešlo. A fireři to věděli. Museli počkat. Češi by nikdy nepřijali nadvládu Němců a Berlína. A tak fireři počkali 44 let až do roku 1989. Centrum Německé velkoříše se přestěhovalo do Belgie a firer má jméno Gertruda. A dali tomu název EU. A to už velká část Česka do Německé velkoříše spěchala. Ráda a dobrovolně. Dnes už ty výsledky vidíme. Šli na to lišácky. Němci mají slávu, moc i bohatství a Češi si prodali i vlastní vodu.... Tak se to dělá. Musí se pomalu, nenásilně a pod pláštěm dobra. Počkat až vymřou pamětníci, dát podvodu a klamu jiná jména. A past může sklapnout. A taky už skoro sklapla. Mají z nás, ale hrůzu. Moc dobře vědí, že když už se Čech nebude mít kam ohnout, že pak už zbývá jen jedno, že se vymrstí a .....

Nejtragičtější příběh osvobození: Režiséra Přednosta stanice zlynčoval před 75 lety dav

Václav Suchan, Blesk

Jen dva dny po skončení druhé světové války, 10. května 1945, zlynčoval rozzuřený dav na pražské dlažbě Jana Svitáka (†50), režiséra slavné komedie s Vlastou Burianem Přednosta stanice. Musel bez soudu zemřít proto, že věděl, kdo udával gestapu?

Protektorát Čechy a Morava byl v květnu 1945 po šesti letech německé okupace minulostí. Česká společnost se pomalu vzpamatovala ze zvěrstev, které tady napáchali okupanti. „Dnes už si mnozí lidé neuvědomují, že němečtí nacisté zabili během šesti let více než 300 tisíc československých občanů, což je strašlivě vysoké číslo na tak malou zemi. A někteří pak často jednali, hlavně v davu, iracionálně,“ říká publicista Stanislav Motl (68), který se kauzou Jana Svitáka zabývá desítky let. Z některých Čechů se tak najednou stali mstitelé. V těch dnech stačilo, aby dav někoho nařkl, že je zrádce, a mohl s ním být amen. To byl i případ režiséra Svitáka. Co na tom, že to zřejmě nebyla pravda. Plzeňský rodák se ve filmu poprvé objevil v roce 1928, kdy se představil jako plavčík v žánrovém obrázku Přemysla Pražského Podskalák. Pak následovaly další role. Stále více se ale věnoval režii, do roku 1941 zrežíroval patnáct celovečerních filmů, mj. Hlídač č. 47, či Třetí zvonění. Jeho nejslavnějším filmem je ale do dnešních dnů Přednosta stanice s Vlastou Burianem v hlavní roli. Když obsadili v březnu 1939 Československo němečtí okupanti, byl Sviták na vrcholu své filmářské kariéry.

Pověst kolaboranta

Pod jeho ředitelským vedením vzniklo ve filmových ateliérech Foja v Praze-Radlicích na třicet filmů. Dosáhl vysoké pozice a jako šéf filmového klubu v Lucerně či filmové (schvalovací) ústředny Filmprüfstelle byl v každodenním kontaktu jak s českými filmaři, tak i s německými úředními místy. „Já se touto kauzou zabývám už přes dvacet let a za tu dobu jsem mluvil s řadou svědků, dokonce i přímých účastníků lynče. Co se týče údajné kolaborace režiséra s Němci, nemohu ale vyslovit jednoznačný názor, zda jeho »filmová spolupráce« s Němci byla jen hrou, nebo něčím jiným,“ říká publicista.

Svědectví

Při důkladném studiu archivních materiálů i při hovorech se svědky Motl narazil jen na jediné negativní svědectví. „Herečka Zdena Sulanová mi řekla, že Němci udělali ze Svitáka předáka dílny, kam nahnali na konci války naše herce, a tam lepili pro Říši nějaké tašky. Byli tam třeba Lída

Baarová či Jaroslav Marvan. A jeden herec měl říci něco v tom smyslu, že bude činnost dílny sabotovat. Sviták se na něho rozkřikl, že je to hrozně nebezpečné. Ostatní svědectví vypovídají o tom, že Sviták spíše lidem pomáhal a řadu z nich vytáhl z průšvihů,“ říká publicista. A dodává, že i tak ale měl punc kolaboranta, stejně jako Lída Baarová či Adina Mandlová.

Hašler

Jedním z mýtů, který koloval mezi filmaři, bylo, že Sviták nesl odpovědnost za zatčení písničkáře a herce Karla Hašlera. Ten byl odvezen do koncentračního tábora Mauthausen, kde 22. prosince 1941 zahynul. Svitákova účast na této tragédii se ale nikdy nepotvrdila. A někteří svědci, včetně Hašlerova syna, režiséra Zdeňka Gina Hašlera, toto nařčení po válce vyvrátili.

Zápisník

Přestože měl režisér pověst kolaboranta, zůstával s postupujícími neúspěchy Němců na frontě v klidu. Byl si zřejmě jistý, že mu ani po jejich porážce nic nehrozí. „Jeho bratr ho vybízel, aby odjel na Šumavu, kde už budou Spojenci, ale on opakoval, že nemá proč utíkat. Má prý všechno zapsáno, komu pomáhal, a může se prokázat odbojovou činností,“ uvádí publicista. „Říkalo se, že strejda měl sešit, kam si psal, kolik komu dal peněz. Ale zřejmě tam i zapisoval, kdo chodí na filmové ústředí udávat...“ uvedl Svitákův synovec Vilém. Zápisník se ale ztratil.

Bartolomějská

9. května 1945 přišli pro Svitáka do jeho bytu na pražském Smetanově nábřeží členové takzvaných revolučních gard. Dvanáctičlennou skupinu přivedl Svitákův náměstek z filmové ústředny! A právě on se prý nejvíce zajímal o dokumenty, které režisér doma měl. Šli při důkladné domovní prohlídce po zmíněném sešitu udavačů, našli něco? Gardisté odvedli režiséra do nedaleké Bartolomějské ulice č. 4, kde ho celou noc vyslychali. Sviták podle Motla vyšetřovatele opakovaně žádal, aby si mohl zatelefonovat. Nebylo mu to umožněno. „Podle jednoho svědectví pracoval pro britskou rozvědku. Pokud by to byla pravda, možná chtěl volat na nějaké konkrétní číslo, aby se dostal ven. Zřejmě ale nebyl zájem, aby se s kýmkoliv spojil. Jak mi nezávisle na sobě řekli někteří svědci tehdejších událostí, Sviták hodně věděl...“ pokračuje Motl.

Rozzuřený dav

Druhý den ráno, v 8 hodin 20 minut, policisté vystrčili vězně, jen ve spodním prádle, na ulici. A tam na něho už čekal rozzuřený dav zhruba padesáti lidí. Mezi řvouny bylo i několik jeho blízkých filmových spolupracovníků. „Dodnes se snažím zjistit, kdo to organizoval, kdo lidem řekl, že zrovna ráno si mohou na Jana Svitáka počkat,“ říká Motl. Mstitelé se chopili nešťastného režiséra, vlekli ho Bartolomějskou a mlátili hlava nehlava. Prosil své kolegy, ať se ho zastanou. Marně. „Nejenom, že ho mlátili, řezali ho deštníky, dokonce pěsti používali a já nevím co všechno,“ uvedl později Svitákův syn Milan.

Před kostelem svatého Martina už byl celý zkrvavený, ještě se pokoušel bránit a volal na pomoc policii. „Podle mého názoru to nebyl spontánní lynč, byl vyvolán uměle. K davu se pak přidávali další lidé. Zajímavé je, že tam prý bylo více žen než mužů! A ty ho tloukly deštníky, až z něho podle svědků crčela krev! Vůbec nevěděli, koho vlečou, ale ta nenávist byla podle svědků obrovská...“ říká publicista.

Na drogách

Stanislav Motl se osobně setkal s jedním z účastníků lynče, který ho sám kontaktoval, když v roce 2006 vyšla Motlova kniha Mraky nad Barrandovem, kde se zabývá i touto kauzou. „Vyprávěl mi, jak v heydrichiádě přišel o otce, a když pak byl v tom davu, bylo mu tehdy dvacet. Přiznal, že podlehl davové psychóze a kdyby měl tehdy zbraň, neváhal by Svitáka zastřelit! I když ho nikdy neviděl, ani o něm neslyšel. Ale najednou se ocitl v davu, a ten mu, silně věřícímu slušnému člověku, změnil osobnost. Jako by byl pod nějakými drogami,“ vysvětluje publicista.

Poprava

Události dostaly rychlý a tragický spád. Dav uviděl u kostela procházejícího sovětského vojáka, obklopil ho a řval jako smyslů zbavený. „Jedna svědkyně mi řekla, že to byl mladý kluk, co byl zřejmě rád, že už to má všechno za sebou. A najednou ho zastaví rozvášněný dav. Vůbec nechápal, co má udělat. Byl spíše zmatený, nechápal, proč má zastřelit někoho, kdo mu nic nedělá. Lidé ho ale nechtěli pustit a nutili ho, aby »toho zrádce« zastřelil. Že je to prý nebezpečný člověk, zabil desítky lidí a chce uprchnout. Tak to voják vyslyšel a prostřelil Svitákovi hlavu. A šel dál. Možná byl do konce života přesvědčený, že Čechy zbavil největšího nacistického zločince...“ říká publicista.

Frustrace

Proč musel být Jan Sviták tak rychle umlčen? Kvůli tajemnému sešitu, o němž mluvili svědci? Sešitu, který měl obsahovat jména skutečných udavačů a nacistických přísluhovačů? Proto musel trýznivě zemřít bez soudu, na ulici, bez šance se bránit a obhájit? Takovou možnost dostali před soudem i mnozí nacističtí zločinci. Jan Sviták ne. Jedním z důvodů, proč dav zlynčoval pro mnohé z nich neznámého člověka, mohla být frustrace. „V této zemi, když se objeví nějaký historický přelom, např. v letech 1918, 1939, 1945, 1948, 1968 či 1989, národ se rozdělí na vítěze a poražené. Na soudce a souzené. A mnohdy rozhoduje hysterie, nenávist a strach. A často tam figurují právě tito frustrovaní lidé, co mají zlé svědomí, že se proti předchozímu zlu nevzepřeli. Režisér Otakar Vávra mi k tomu kdysi řekl, že ti lidé se často mstí za sebe, za to, jak reagovali v minulosti. Za celou tu dobu,“ uzavírá Motl.

SPORT

Jak se z Lendla stal Američan. Na občanství musel čekat pět let

Petr Broulík 2025 patriotmagazin.cz

Na dvorcích vydělal 15 miliónů dolarů, celkově čtyřnásobek, desátý rok je v nejlepší světové trojici, takový nadtitul dal v roce 1991 svému dvoudílnému portrétu světového tenisty a ostravského rodáka Ivana Lendla, Ivan Witz. Autor knížky Dál výš rychleji, kterou tento ostravský novinář vydal v roce 1970, představil čtenářům šestadvacet tehdejších sportovců.

Rejstřík portrétů mladých sportovců byl pestrý: od skoků na lyžích, přes hokej, fotbal, házenou, vzpírání, krasobruslení a střelbu z pistole, i tenis. Ivan Lendl však ještě v publikaci chyběl – měl totiž v době vydání pouhých deset let.

Do pozornosti tenisového světa se Ivan Lendl poprvé dostal už osm let poté-jako junior, který v roce 1978 vyhrál tituly ve dvouhře chlapců na French Open i Wimbledonu, a stal se světovou juniorskou jedničkou. V tomtéž roce se stal profesionálem a o rok později se poprvé probíjoval do finále dvouhry na nejvyšší úrovni, o dva roky později vyhrál sedm titulů ve dvouhře, včetně tří turnajových vítězství ve třech po sobě jdoucích týdnech.

Hvězdná, leč utajená hvězdná kariéra

Novinář Ivan Witz byl v roce 1991 přesvědčený o tom, že Lendl je nejslavnějším ostravským rodákem. „Pro svět určitě. Když se i v netenisových kruzích v cizině našinec představí, že je z Ostravy, už v první, nejpozději ve druhé zdvořilostní větě, slyší o Ivanu

Lendlovi. O tom, kdo je „nej“, můžeme samozřejmě diskutovat. O čem se však podle mého diskutovat nedá, je fakt, jak nedostatečně využíváme toho, že Lendl je Ostravák a Čech ve světě-a to se nezmění, ani až dostane americké občanství,“ napsal Ivan Witz v červnu 1991 v Moravskoslezském večerníku, jen pár dnů předtím, než Ivan Lendl americké občanství získal.

Ivan Witz také napsal, že předchozí politická garnitura komunistického Československa si sama nasadila šaškovský čepec, když před svými občany chtěla utajit existenci Lendla jako tenisty. „Sdělovací prostředky se o něm nesměly před rokem 1989 zmiňovat. Jen Čs. sport a Mladá fronta si vymohly, že aspoň stručně mohou o Lendlovi informovat. Čs. sport s odůvodněním, že je zaměřen na sport a ideologicky by se dalo zneužít, když by se uvedla jména sedmi čtvrtfinalistů a osmé, Lendlovo, chybělo, Mladá fronta s tím, že mladí lidé se po Lendlových výsledcích houfně ptají. Ostatně už se tak stalo v době úspěchů „emigrantů“ Jaroslava Drobného a pak Martiny Navrátilové. Uvádělo se sedm čtvrtfinalistů, tři semifinalisté a finále už raději vůbec ne, protože se přeci jen nedalo uvést pouze to, že Evertová prohrála 4:6, 3:6,“ připomněl Ivan Witz.

Štrougal Lendlovi fandil, Biřák ne. Husákovi to bylo jedno

Ostatně i sportovní redakce Moravskoslezského, dříve Ostravského večerníku měla své neblahé zkušenosti, když si k „předepsané“ krátké informaci o triumfu Lendla na Turnaji mistrů dovolila přidat jeho karikaturu. Ta kresbička měla stát redaktora tři stovky pokuty, a ač se jednalo dost dlouho o „odpuštění“ této pokuty, prémie se za tento „faul“ v době minulého režimu přeci jen snižovaly. Přitom se tak stalo už v éře „pokrokovější“, kdy i ostatním novinám bylo povoleno otiskovat Lendlovy výsledky z hlavních světových turnajů – jen dále bez komentáře.

Příznivec tenisu doktor práv Lubomír Štrougal tak na chvílku vyhrál nad doktorem politických věd Vasilem Biřákem, který prý o Lendlovi nechtěl ani slyšet. Dalšímu doktorovi práv Husákovi – zase prý – bylo fuk, zda o Lendlovi bude v našich novinách holá zpráva, jedna řádka, anebo nic, ale pak mu byl asi Vasil bližší, než Luboš. „Aspoň se to tak prezentovalo v novinářských a tenisových kruzích. Kdo ví, o tomhle tiskové konference nebyly,“ napsal Ivan Witz.

Avšak podle něho ani tehdejší polistopadová politická, společenská a sportovní reprezentace dostatečně nevyužívala toho, že jsme měli v „devadesátkách“ tak dlouho, a tak skvěle postaveného „našeho člověka“ ve světovém tenise. „Po letech byl Lendl loni v únoru zase krátce na našem území, na pozvání Občanského fóra hrál v Praze exhibici s Mečířem. Zdá se však, že dnešní celkové nedocnění sportu a jeho zahrnutí kamsi na ocas ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy jen v malé míře umazává z dluhu, jaký máme ve skutečném ocenění toho, co Lendl v propagaci naší vlasti znamená,“ vytýkal Ivan Witz tehdejší polistopadové politické reprezentaci.

Miliony dolarů prémie, mnohem více za reklamu

V roce 1991 byl Ivan Lendl už desátým rokem ve světovém pořadí tenistů nejhůř třetí a skoro pět let světovou jedničkou. Až na Wimbledon vyhrál všechny hlavní turnaje světa, tedy mezinárodní mistrovství USA, Francie, Austrálie, Turnaj mistrů.

V profesionálním sportu se úspěšnost měří množstvím vydělaných peněz, které je svět ochoten za dokonalost v jednotlivých populárních odvětvích platit. A Ivan Lendl do roku 1991 vydělal na turnajových prémiech už 15 miliónů dolarů. „Kdo si chce představit celkové příjmy, má podle rady lidí věci znalých násobit tuto částku čtyřmi, aby byla aspoň hrubá představa o ziscích z reklam, z exhibičních utkání, z oblékání triček, ponožek, bot a triček jisté firmy, z hraní raketou určité značky. Podle současné Lendlovy smlouvy jako jediný hráč první světové třicítky má ve všem uvedeném jednotnou značku Mizuno,“

připomněl sportovní novinář Moravskoslezského večerníku.

Jihoasijským výrobcům se podle něho zřejmě vyplácelo vše soustředit na Lendla, zatímco Adidas, Puma, Fila, Tacchini, Niké, Fischer, Völkl a další firmy své zájmy svěřily v reklamní oblasti většímu počtu hráčů. Lendlova smlouva byla v té době exkluzivní, vynesla mu čtyři až pět miliónů dolarů. Jako kuriozitu Witz uvedl 583 200 dolarů, které za tři týdny roku 1987 vydělal Ivan Lendl na exhibičních turnajích a soutěži čtyř tenistů, kdy se hrály sety do 21 bodů jako při stolním tenise. „Jsou to dolarové orgie podle perverzních pravidel,“ psaly v roce 1987 i na ledacos zvyklé americké noviny.

Peníze jsou příjemné a důležité, ale ne hlavní

Přesto si Ivan Lendl zachovával i při tolika vydělaných penězích střízlivou hlavu. „Peníze jsou příjemné, důležité, ale ne hlavní,“ říkával tehdy. Důležitější u nejslavnějšího Ostraváka bylo stále stejné zaujetí zápasem, buldočí úsilí, grimasy zklamání až zloby, předem stanovená taktika, při níž skvěle využíval vlastní přednosti a soupeřovy případné slabiny. S celým tímto arzenálem svých sportovních zbraní hrál totiž Lendl už jako žák o pouhý diplom.

V květnu roku 1991 se Ivan Lendl stal Američanem. Ostatně, nebylo se co divit – měl již americký způsob myšlení a z ostravského domova prakticky odletěl v osmnácti letech a už se na delší čas do rodného hnízda nevrátil. Ze sdělovacích prostředků se v osmdesátých letech informace o slavném ostravském tenistovi vytratily jen proto, že netancoval, jak kdosi bez nejmenší znalosti tenisového dění pískal.

„Vzpomínám si, jak mě bohumínský mořeplavec kolem světa Richard Konkolski, který také u nás musel stále bojovat s byrokracií a závistí, takže se nakonec stal na dlouhý čas občanem amerického přístavu Newport, vyprávěl o přistáních na zapomenutých ostrovech v Tichomoří. A jak tam v několika přístavech vůbec poprvé hledali k vyvěšení naší vlajku. Když slyšeli Československo, vybavily se jim jen dva pojmy – naše pivo a Lendl,“ popisoval Ivan Witz ve dvou celostránkových portrétech Ivana Lendla.

Dostal zelenou kartu jako každý jiný přistěhovalec

Právě v květnu 1991 se rodák z Bachmačské ulice a domu na polovině přímky mezi městskými tepnami ulicí Osvoboditelů a Nádražní stal Američanem. Dostal zelenou kartu, opravňující k pobytu v USA, ale jako každý jiný přistěhovalec musel čekat pět let na přiznání amerického občanství. Požádal o ně v situaci, kdy se k němu rodná země hlásila značně vlažně, avšak Amerika naopak oceňovala muže, který umí sportem vydělávat milióny dolarů a svým přístupem ke sportu je vzorem pro mladé lidi.

„Je dnes těžké rozmotat klubko příčin, proč Lendlovi minulý režim neumožnil další reprezentaci naší země. Požádal o pas, který by mu umožňoval zůstat naším občanem, ale volně pobývat v cizině podle potřeb svého sportu, bez stálého kolotoče vyřizování opakujících se formalit. Sportovní orgány mu dokonce slíbily tento logický požadavek splnit. I někteří pánové „nahore“ to podpořili. Pak ale převládl názor, že „nějaký tenista si nebude klást požadavky“.

Lendl si na americké občanství počkal pět let, které stanovily americké zákony. Ani angažování tehdejšího viceprezidenta a později hlavy státu George Bushe k urychlenějšímu vyřízení Lendlova občanství nepomohlo a ve volební kampani je naopak novináři Bushovi vyčetli. A nakonec ano – proč by tesař musel čekat pět let, a tenista ne?

Někteří lidé u nás Lendlovi „výměnu“ občanství vyčítají. Pak by ale museli Lendlovi vytknout i jeho naprosto racionální způsob jednání. Už od dětství. Hledal vždy pro sebe nejvhodnější řešení v životě, ve sportu, ve vzácných chvílích volna. Když se rozhodoval mezi učebnicemi, dával přednost těm jazykovým. Když mezi kinem a přidavkem tréninku, pak většinou oželel zábavu.

The Communist Origins of the Antifa Extremist Group

Joshua Philipp 2025 the epoch time
Commentary

The extremist anarchist-communist group Antifa is in the headlines because President Donald Trump has announced that he will be designating it as a terrorist organization. The organization was initially part of the Soviet Union’s operations to bring about a communist dictatorship in Germany, and it worked to label all rival parties as “fascist.” The organization can be traced to the “united front” of the Soviet Union’s Communist International (Comintern) during the Third World Congress in Moscow in June 1921 and July 1921, according to the German [booklet](#) “80 Years of Anti-Fascist Action” by Bernd Langer, published by the Association for the Promotion of Anti-Fascist Culture. Langer is a former member of Autonome Antifa, formerly one of Germany’s largest Antifa organizations, which disbanded in 2004.

[The Soviet Union](#) was among the world’s most violent dictatorships, killing an estimated 20 million people, according to “[The Black Book of Communism](#)” published by Harvard University Press. In terms of violence, the Soviet regime is second only to the Chinese Communist Party under Mao Zedong, which killed an estimated 65 million people.

The idea of the united front strategy was to bring together left-wing organizations in order to incite communist revolution. The Soviets believed that, following Russia’s revolution in 1917, communism would next spread to Germany, since Germany had the second-largest communist party, the Communist Party of Germany (KPD).

PHOTO on right - *Members of the far left Antifa extremist organization give a clenched-fist salute on Sept. 1, 1928. The group’s original intent was to bring about a communist dictatorship in Germany. Fox Photos/Getty Images*

It was at the Fourth World Congress of the Comintern in 1922 that the plan took shape. Moscow formed the slogan “To the Masses” for its united front strategy and sought to unite the various communist and workers’ parties of Germany under a single ideological banner that it controlled.

“The ‘unified front’ thus did not mean an equal cooperation between different organizations, but the dominance of the workers’ movement by the communists,” Langer wrote.

Benito Mussolini, a Marxist and socialist who had been expelled from Italy’s Socialist Party in 1914 for his support for World War I, later founded the fascist movement as his own political party. He took power through his “March on Rome” in October 1922.

In Germany, Adolf Hitler became head of the National Socialist German Workers’ Party, or Nazi Party, in 1921. He mounted a coup attempt in 1923.

The KPD decided to use the banner of anti-fascism to form a movement. However,

Langer noted that to the KPD, the ideas of “fascism” and “anti-fascism” were “undifferentiated,” and the term “fascism” served merely as rhetoric meant to support its aggressive opposition.

Both the communist and fascist systems were based on collectivism and state-planned economies. Both also proposed systems wherein the individual was heavily controlled by a powerful state and both were responsible for large-scale atrocities and genocide.

According to the 2016 annual [report](#) of Germany’s domestic intelligence service, the Federal Office for the Protection of the Constitution, from the viewpoint of the “left-wing extremist,” the label of “fascism” as pushed by Antifa often does not refer to actual fascism but is merely a label assigned to “capitalism.”

While leftist extremists claim to be fighting “fascism” while launching their attacks on other groups, the report states that the term “fascism” has a double meaning under the extreme left ideology, indicating the “fight against the capitalist system.”

This held true from the beginning, according to Langer. For the communists in Germany, “anti-fascism” merely meant “anti-capitalism.” He noted that the labels merely served as “battle concepts” under a “political vocabulary.”

A [description](#) of Antifa on the Federal Office for the Protection of the Constitution’s website notes that the organization still holds this same basic definition of capitalism as “fascism.”

“They argue that the capitalist state produces fascism, or at least tolerates it,” the website reads. “Therefore, anti-fascism is directed not only against actual or supposed right-wing extremists, but also always against the state and its representatives, in particular members of the security authorities.”

Langer wrote that, historically, by labeling the anti-capitalist interests of the communist movement as “anti-fascism,” the KPD was able to use this rhetoric to label all other political parties as fascist.

“According to this, the other parties opposed to the KPD were fascist, especially the [Social Democratic Party of Germany],” he wrote.

Thus, in a move that today would be considered ironic, the group that the communist “anti-fascists” most heavily targeted under their new label of “fascism” was the social democrats.

On Aug. 23, 1923, the Politburo of the Communist Party of Russia held a secret meeting, and, according to Langer, “all the important officials spoke out for an armed insurrection in Germany.”

The KPD was at the front of this call, launching a movement under the banner of United Front Action and branding its armed “anti-fascist” wing with the name Antifaschistische Aktion (“Antifascist Action”), a name Antifa still carries in Germany. Antifa organizations in other countries are rooted in this movement.

At this time, Hitler and his Nazi Party had begun to emerge on the world stage, and the Nazi Party employed a group similar to Antifaschistische Aktion in its use of political violence and intimidation, called the “brownshirts.”

Antifaschistische Aktion, meanwhile, began to attract some members who opposed the arrival of actual fascism in Germany and who did not subscribe to—or were potentially unaware of—the organization’s ties to the Soviet Union.

However, the violence instigated by Antifaschistische Aktion largely had an opposite effect. The ongoing tactics of violence and intimidation of all rival systems under the Antifa movement, along with its violent ideology, drove many people toward fascism.

“The Communists’ violent revolutionary rhetoric, promising the destruction of capitalism and the creation of a Soviet Germany, terrified the country’s middle class, who knew only too well what had happened to their counterparts in Russia after 1918,” Richard J. Evans wrote in “[The Third Reich in Power](#).”

“Appalled at the failure of the government to solve the crisis, and frightened into desperation by the rise of the Communists, they began to leave the squabbling little factions of the conventional political right and gravitate towards the Nazis instead.”

Langer noted that, from the beginning, the KPD was a member of the Comintern, and “within a few years, it became a Stalinist party,” both ideologically and logistically. He wrote that it even became “financially dependent on the Moscow headquarters.”

Leaders of the KPD, with Antifa as their on-the-ground movement for violence and intimidation of rival political parties, fell under the command of the Soviet apparatus. Many KPD leaders would later become leaders in the communist German Democratic Republic and its infamous Ministry for State Security, the Stasi.

As Langer wrote, “Anti-fascism is a strategy rather than an ideology.”

It was brought into play in Germany in the 1920s, not as a legitimate movement against the fascism that would later arise in Germany, he wrote, but instead “as an anti-capitalist concept of struggle.”

A version of this article was first published on Aug. 18, 2017.